*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 103. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 4-го ЧЕРВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, JUNE 4, 1974 No. 103. VOL. LXXXI.

Проф. Борисові Мартосові сповнилося 95 років з дня народження

Ірвінгтон, Н. Дж. (В. Я.) — Професорові Борисові Мартосові, одному з передових постатей Нової України, провідному громадсько - суспільному діячеві, політикові і науковцеві сповнилося 95 років з дня народження. Народився 2 червня (20 травня ст. ст.) 1879 р. на Полтавщині в старій, козацькій родині. 1897 р. закінчив у Лубнях клясичну гімназію а 1908 р. Харківський університет. Член таємної української громади, їздив до Галичини, звідти перевозив нелеґальну літературу. По селах влаштовував таємні українські книгозбірні. Викладав політичну економію і українську літературу. Його діяльність привернула увагу царської жандармерії його переслідували і карали. У 1917 році взяв участь у І Національному Конгресі. Член Центральної Ради, генеральний секретар земельних справ. В 1919-20 рр. міністер фінансів і голова Ради Міністрів (прем'єр - міністер) Директорії Української Народної Республіки — УНР. На еміґрації працював у Празі й Подєбрадах. В 1922 р. доцент Української Господарської Академії. 19-24 року, після захисту своєї праці, був найменований професором. Переїхавши в 1945 р. до Німеччини, брав участь в організуванні Української Економічної Високої Школи в Мюнхені і був ректором цієї школи аж до 1949 р. Дійсний член Української Вільної Академії Наук (УВАН) і дійсний член Наукового Т-ва ім. Шевченка (НТШ). Співробітник численних журналів та часописів. З 1958 р., переїхавши до ЗСА, поселився в Ірвінґтоні, Н. Дж. і, не зважаючи на тягар літ, продовжує невтомно працювати над спогадами про боротьбу українського народу за свою державність в 1917 - 20 роках.

Проф. Борис Мартос

Особливо приходиться подивляти в Ювілята вічно-молодий творчий дух і непохитну віру в українську правду і її перемогу. Бажаючи Ювілятові у його 95-річчя усіх благ на дальші многі літа, подаємо його адресу для тих, що бажали б його з цієї нагоди привітати:

Prof. Borys Martos, c/o Ukrainian Academy of Arts & Sciences 206 West 100th St. New York, N. Y. 10025

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ І ПАНЕЛЬ ТЦК В ЧИКАҐО

Чикаґо. — Товариство Українських Кооператорів (ТУК) інформує, що в днях 8 і 9-го червня цього року, в суботу і неділю, відбудеться тут з'їзд — загальні збори українських кооператив в ЗСА із панелем на тему: „Молодь і кооперація". Реєстрація учасників буде в приміщеннях кооперативи „Самопоміч" при 2351 Вест Чикаґо евеню, а загальні збори почнуться о год. 8-ій на кооперативній оселі Равид Лейк.

Рівночасно інформується, що ТУК став членом Краєвої Асоціяції Кредитівок (КЮНА — Кредіт Юніон Нешинел Ассосіейшн).

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНО-КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	3.000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	2,307
ДО ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ ПОТРІБНО	693

Впродовж травня одержала Головна Канцелярія 523 аплікації нових членів. Серед них по три і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

Іван Петрунцьо (В. 78) — 19 аплікацій нових членів, Іван Чопко (В. 271) — 17, мґр Іван Геврик (В. 445) — 16, Іван Ярчак (В. 113) — 15, Іван Паньків (В. 495) — 10, Катерина Онуфрик (В. 416) — 8, Іванна Мельник (В. 418) — 8, Володимир Зацерковний (В. 439) — 8, Володимир Запаранюк (В. 484) — 8, Василь Гавдьо (В. 221) — 7, Дмитро Чук (В. 321) — 7, Віра Баніт (В. 473) — 7, Осип Зинюк (В. 15) — 6, д-р Іван Флис (В. 267) — 6, Костянтин Хільченковський (В. 10) — 5, Квітка Стецюк (В. 25) — 5, Іван Блиха (В. 42) — 5, інж. Лев Боднар (В. 131) — 5, Степан Іваницький (В. 276) — 5, Володимир Шпачинський (В. 327) — 5, Катерина Гарбіст (В. 382) — 5, Микола Тимків (В. 430) — 5, Олександра Дольницька (В. 434) — 5, Данило Пищ (В. 458), — 5, Марія Юзик (В. 492) — 5, Дан Марцинюк (В. 502) — 5, Михайло Хомин (В. 32) — 4, Анна Гнатюк (В. 37) — 4, Петро Головачук (В. 42) — 4, Микола Пришляк (В. 45) — 4, Степан Івасечко (В. 48) — 4, Тарас Сливінський (В. 59) — 4, Денис Матавієско (В. 121) — 4, Іван Гуцайлюк (В. 147) — 4, Стелла Раєн (В. 171) — 4, Захар Колодій (В. 221) — 4, Василь Фіцик (В. 253) — 4, Юлія Ґуґлик (В. 259) — 4, Іван Василюка (В. 284) — 4, Дмитро Ґалонжка (В. 307) — 4, Григорій Кісіль (В. 336) — 4, Михайло Депа (В. 356) — 4, Василь Олійник (В. 387) — 4, Роман Припхан (В. 399) — 4, Ілля Курман (В. 408) — 4, Петро Дяків (В. 427) — 4, Богдан Зорич (В. 432) — 4, Текля Мороз (В. 465) — 4, Микола Легета (В. 20) — 3, Вячеслав Лебідь (В. 32) — 3, Карло Сачко (В. 53) — 3, Михайло Савків (В. 57) — 3, Антін Лукіянчук (В. 81) — 3, Данило Слободян (В. 88) — 3, Андрій Іванюк (В. 106) — 3, Ґльорія Пащин (В. 125) — 3, мґр Атанас Кобрин (В. 127) — 3, Галина Гаврилюк (В. 170) — 3, Анна Ремик (В. 238) — 3, Джанет Бардел (В. 241) — 3, Михайло Мартиненко (В. 245) — 3, Андрій Данильчук (В. 293) — 3, Микола Велич (В. 317) — 3, Олександер Полець (В. 345) — 3, мґр Іван Гаврилюк В. 360) — 3, Василь Попович (В. 367) — 3, інж. Ярослав Карпяк (В. 385) — 3, Василь Шаран (В. 407) — 3, Василь Буртняк (В. 423) — 3, Семен Левицький (В. 422) — 3, Микола Хомин (В. 464) — 3, Стефанія Кочій (В. 472) — 3, д-р Остап Винницький (В. 473) — 3, Дарія Манило (В. 474) — 3 і Микола Андрухів (В. 475) — 3.

Найвищий Суд рішатиме в справі передачі додаткових магнетофонних записів

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗСА в п'ятницю, 31-го травня, повідомив, що візьме під увагу клопотання Вотерґейтського прокуратора Леона Яворського, який вимагає від президента Ніксона передачі 64-ох магнетофонних записів, потрібних, за твердженням Яворського, для судової розправи над 7-ма колишніми дорадниками Білого Дому. Таким чином, Найвищий Суд дозволив Яворському обминути Апеляційний Суд і представити справу магнетофонних записів прямо до найвищої судової установи країни. Як відомо, 20-го травня суддя Джон Сіріка вимагав від президента Ніксона передачі спеціяльному прокураторові цих магнетофонних записів, але Білий Дім відмовився. Тоді Яворський, заявляючи, що нормальна апеляційна процедура відложить розправу над 7-ма обвинуваченими колишніми дорадниками Президента на дуже довгий час, звернувся прямо до Найвищого Суду, щоб видав рішення в цій справі. Минулої п'ятниці Найвищий Суд погодився на прохання Яворського й повідомив, що адвокати Білого Дому та Яворський до 21-го червня мають предложити свої писані доводи, а до 1-го липня мають писемно відповісти на доводи противника. 8-го липня Найвищий Суд слухатиме усні твердження обох сторін. Думають, що Суд повинен видати своє рішення десь в другій половині липня. Суддя Віллям Ренквист, колишній заступник генерального прокуратора в уряді президента Ніксона, заявив, що не братиме участи в рішенні цієї справи. Таким чином, існує можливість, що Найвищий Суд може рішити внічию, бо рішатиме цю справу паристе число суддів, а саме 8. У такому випадку рішення судді Джона Сіріки залишилося б в силі.

Хоча Найвищий Суд розглядатиме тільки справу специфічних 64-ох магнетофонних записів, то його рішення справді матиме важливіші наслідки, бо коли б Суд рішив, що Президент таки має „екзекутивний привілей" задержати в тайні деякі інформації, то президент Ніксон, на підставі цього рішення, зможе в майбутньому відмовитися передати й інші записи та документи прокураторові Яворському, а також Юридичній комісії Палати Репрезентантів. Натомість, якщо Найвищий Суд рішить, що Президент мусить передати 64 магнетофонні записи Яворському, то становище Білого Дому відносно питання передачі всіх інших додаткових матеріялів буде дуже послаблене.

Шість губернаторів закликають Президента передати вимагані матеріяли

Сієтл, Вашинґтон. — Шість губернаторів — чотири демократи та два республіканці — в неділю, 2-го червня, закликали президента Ніксона передати Юридичній комісії Палати Репрезентантів всі вимагані нею магнетофонні записи та документи. Виступаючи на телевізійній програмі у зв'язку з початком Крайової конференції губернаторів, всі ці губернатори погодилися, що Юридична комісія має право одержати всі інформації, потрібні для її слідства в справі можливого обвинувачення („імпічменту") Президента. Деякі з них висунули навіть сильніші вимоги. Наприклад, республіканський губернатор Том МекКолл із Ореґону сказав, що президент Ніксон повинен або передати всі вимагані матеріяли, або негайно зрезиґнувати. Демократичний губернатор Джімми Картер із Джорджії заявив, що сама відмова Президента може стати підставою на формальне обвинувачення його Палатою Репрезентантів. Чотири інші губернатори, а саме республіканець Даніел Еванс із Вашинґтону, демократ Вендел Форд із Кентакі, демократ Даніел Вокер із Іллиной та демократ Вендил Андерсон із Міннесоти, хоча не висловлювалися аж так критично про президента Ніксона, то все одно заявили, що він повинен підчинитися формальним викликам Юридичної комісії відносно передачі додаткової документації.

Працівники одягової індустрії вийшли на страйк

Ню Йорк. — Працівники одягової індустрії, а саме члени робітничої спілки „Амалґамейтед Кловдінґ Воркерс оф Америка" проголосували страйк, який охоплюватиме фабрики в майже усіх стейтах Америки. Ця спілка, яка репрезентує працінникі, що виробляють чоловічі та хлоп'ячі одяги, вимагає вищих платень, довших вакацій, кращого забезпечення здоров'я, а також автоматичних підвишок в платнях, якщо зростуть кошти прожитку. Провід робітничої спілки повідомив, що починаючи з понеділка, 3-го червня, працівники одягової індустрії пікетуватимуть фабрики в 30-ох стейтах і в яких 100 містах. Страйк буде мати найсерйозніші наслідки в Ню Йорку, бо одягова індустрія є однією з головних індустрій цього міста. Переговори між робітничою спілкою та працедавцями продовжуться з допомогою федерального посередника Вілліяма Юзері.

Відбувся Шостий З'їзд Об'єднання Українських Православних Сестрицтв

Савт Баунд Брук. (Я. П.) — У суботу і неділю 25 і 26-го травня ц. р. відбувся тут, у приміщеннях Українського Православного Осередку при Церкві — Пам'ятнику св. Андрія, Шостий З'їзд Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у ЗСА, — організації, яка охоплює 52 Сестрицтва при церквах Української Православної Церкви в ЗСА, первоієрархом якої є Владика Митрополит Мстислав Скрипник.

Господарем З'їзду була Головна Управа Об'єднання на чолі з довголітньою своєю головою, — пані-маткою Олександрою Селепиною. Участь у З'їзді взяли делеґатки Сестрицтв, які є членами Об'єднання, члени уступаючої Головної Управи, як також численні представники установ і гості.

Від імени Владики Митрополита і від Церковної Ради Митрополії З'їзд вітав Владика Архиєпископ Марко. Він зворушливо говорив про маєстат материнства та про значення жінки у житті церков, громад, і організацій, — жінок, що згідно зі старою пословицею „тримають три угли хати, а чоловік тільки один". Свій привіт Владика закінчив зверненням до Гос

(Закінчення на стор. 5-ій)

Американсько-совєтська вершинна конференція пічнеться 27-го червня

Вашинґтон. — Згідно з домовленням, вершинна конференція між президентом Ніксоном та генеральним секретарем ЦК КПСС Л. Брежнєвим пічнеться в понеділок, 27 червня, і триватиме, як інформують, приблизно один тиждень. Поїздку президента Ніксона до Москви попередить його поїздка на Близький Схід, де він матиме зустрічі з лідерами Єгипту, Савдійської Арабії, Йордану та Ізраїля. У повідомленні про зустріч Ніксона з Брежнєвим не подано точніших інформацій про зміст розмов, але загально вважають, що на порядку нарад буде справа розброєння, обмеження стратеґічної атомної зброї, торгівлі та співпраці на науковому, технічному і культурному відтинках. Як відомо, досі відбулося дві зустрічі на вершинах — одна в Москві 1972 року, а друга у Вашинґтоні 1973 року. У зв'язку з заповідженою вершинною конференцією у Москві совєтська преса вперше підкреслила факт, що президент Ніксон у своїй політиці порозуміння та співпраці з СССР має підтримку не тільки республіканської партії, а також демократів і що у формулюванні американської зовнішньої політики важливу ролю відіграють на сучасному етапі також демократичні політичні лідери в Конґресі. Ніякої згадки в совєтській пресі немає про Вотерґейтську аферу і про намагання усунути президента Ніксона.

Палестинські араби вимагатимуть визнання їм права на державну незалежність

Каїро. — На нараді провідного активу Палестинського Визвольного Фронту оформлено політичну плятформу, на основі якої встановлено передумови співучасти палестинських арабів у женевській мирній конференції. Згідно з цією політичною плятформою, палестинські араби вимагають формального визнання за ними повних політичних прав, в тому права на оформлення самостійної палестинської держави на території Ґази та на обширі на захід від річки Йордан. Ця територія під сучасну пору є під окупацією Ізраїля, але до неї має претенсії Йорданія. У проголошеній плятформі гостро критикується Генрі Кіссінджера, мовляв, він розбив єдність арабських держав і цим послабив позиції палестинських арабів. За те, у плятформі дуже позитивно говориться про Совєтський Союз і його політику на Близькому Сході. Як відомо, СССР визнає Палестинський Визвольний Фронт і його політичні аспірації.

Арабські держави продовжуватимуть нафтове ембарго проти Голляндії

Каїро. — На своїй нараді представники арабських держав — нафтових продуцентів висловилися, щоб не припиняти достави нафти до ЗСА, але зберегти в силі ембарго на доставу нафти до Голляндії до того часу, поки Голляндія не заявиться по лінії політичних інтересів арабських держав і проти Ізраїля. З арабських держав тільки Альжирія намагала покінчити з нафтовим ембарго щодо Голляндії. Ембарґо збережено на вимогу представника Савдійської Арабії. Крім того на цій нараді вирішено створити спеціяльний фонд, з якого фінансуватимуть ці арабські країни, які не мають нафти і далі економічно недорозвинені. Йдеться тут про допомогу: Мавретанії, Мароко, Сомалі, Йорданії та двом єменським державам. Не передбачається підвищення цін на нафту.

Китай відкинув совєтські претенсії до повної контролі річок Амур та Уссурі

Гонк Конґ. — У зв'язку з цим, що совєтські чинники поновили свої претенсії до повної контролі Амуру та Уссурі, двох річок, які пливуть недалеко себе в районі міста Хабаровська на Далекому Сході, китайський уряд формально відкинув ці претенсії, інформуючи, що Амур та Уссурі є прикордонними річками і що китайські кораблі можуть плавати здовж китайського берега, не потребуючи ніякого совєтського дозволу. Совєтська інтерпретація є, що Амур та Уссурі є „совєтськими внутрішніми ріками" і ними китайці можуть користуватися тільки на основі спеціяльного совєтського дозволу. В опінії китайської сторони, кордон проходить серединою Амуру (по китайськи — Гейлюнґу) та серединою Уссурі (по китайськи Ву-су-лі). В цій справі деклярацію видало китайське міністерство закордонних справ, обвинувачуючи СССР в зумисному ставленні перешкод для китайських кораблів, які пропливають каналом, починаючи з 1966 року. Совєтсько-китайський спір на цю тему є фактично відгомоном конфлікту у зв'язку з затриманням китайцями совєтського гелікоптера разом з залогою, захопленого ще в березні над китайською територією в районі стратеґічно важливої провінції Сінкіянґ.

Українці в Австралії також добилися федеральної допомоги на культурні цілі

Мельборн. — Як повідомляє українська преса в Австралії, щороку Федеральний Уряд надає державну грошову допомогу різним мистецьким групам, колективам та окремим діячам у різних галузях мистецтва й літератури. В 1974 р. серед тих, хто одержав таку допомогу, є і українська танцювальна група — „Колобок" у Мельбурні. Заснований три роки тому цей танцювальний ансамбль-студія під керівництвом балерини Марини Березовської став відомим не лише в Мельбурні, але в усій майже Австралії зі своїх виступів на телевізії і в різних театрах. Марина Березовська — донька славетного українського графіка Юрія Нарбута. Мистецьку освіту вона здобула в Києві. В Австралії Березовська заснувала кілька танцювальних груп, давши українській спільноті в цій країні десятки талановитих танцюристів, які тепер стали самі вчителями українських народних танків.

В ОТТАВІ ПОЧАЛОСЬ ЩОДЕННЕ ПІКЕТУВАННЯ СОВЄТСЬКОЇ АМБАСАДИ

Валентин Мороз

Оттава. — У зв'язку з одержаною інформацією про те, що з днем 1-го червня ц. р. засуджений на довголітнє ув'язнення український історик Валентин Мороз мав розпочати голодівку на знак протесту проти важких умов і переслідувань поліційними чинниками у Владімірській тюрмі, за ініціятивою Комітету оборони Валентина Мороза в Оттаві почалось пікетування совєтської амбасади українськими студентами. Пікетування триватиме так довго, доки Комітет не одержить підтверджених даних, що совєтські чинники погодилися забезпечити Валентина Мороза такими побутовими умовами в тюрмі, які не загрожували б його життю, — заявив секретар Комітету Юрій Веретельник.

Згідно з інформацією Ю. Веретельника, Комітет Оборони Валентина Мороза з осідком у Торонті, поширює засяг своєї діяльности на терен всієї Канади і є в контакті з подібними комітетами в інших країнах. Успіх акції Комітету залежить, заявив він представникові „Свободи", від того, щоб акція в обороні Мороза й інших українських в'язнів набрала масового характеру. Він підкреслив великі заслуги комітету його голови проф. В. Тарнопольського і успіх акції з заанґажуванням до оборонної кампанії видатних інтелектуалістів Канади. Недавно Ю. Веретельник відвідав Вінніпеґ, де поробив заходи, щоб започаткувати в цій „українській столиці" працю відділу Комітету оборони Валентина Мороза. Нові проєкти Комітету включають 16 різних заходів Комітету на час цього літа і осени.

Коли йдеться про реакцію совєтських чинників на акцію Комітету Оборони В. Мороза, то вона виявилася не тільки у формі пресового комунікату, опублікованого совєтською амбасадою в Оттаві, а також у висилці цього комунікату індивідуально кожному з тих, хто підписав петицію в обороні В. Мороза. Крім того, совєтська амбасада висилає окремі листи і „роз'яснення" всім тим, хто підписує протестні заяви і пересилає їх совєтській амбасаді.

Мати В. Буковського поновно апелює до совєтської влади

Москва. — Ніна Буковська, мати відомого совєтського дисидента Володимира Буковського, засудженого на довголітнє ув'язнення, надіслала з датою 26 травня лист прокураторові РСФСР Рекункову та до ЦК КПСС, поновно вимагаючи розгляду справи ув'язненого сина, який перебуває у важких умовах в ув'язненні, хворий і з яким їй не дозволяють побачитися. На попереднє своє звернення Ніна Буковська дістала відмовну відповідь від керівника концтабору, де тепер находиться її син. У своєму листі вона пише, що вже третій місяць не має від сина вістки, а знає, що він хворий і що його приневолюють важко фізично працювати. Ніна просить дозволу відвідати сина в концтаборі, а також щоб його примістили в лікарні на лікування.

Українська місійна станиця в Назареті потребує допомоги

Як відомо, 13-го серпня 1974 р. преосвящений Владика Ярослав Габро з Чикаґо поблагословив і посвятив українську місійну станицю в Назареті (Ізраїль). Настоятелем і опікуном Місійної Станиці призначено о. О. К. Рошка, який на протязі минулих двох років старався розбудувати Станицю і пристосувати її до потреб місійної праці. Отець Рошко в своєму листі до „Свободи" між іншим пише::

„Наша Українська Місійна Станиця в Назареті, хоч існує вже майже два роки, не вспіла ще зробити багато Тепер ми приготовляємося до розбудови нашої Станиці. Покищо ми маємо тільки три кімнати, хочемо побудувати другий поверх на шість кімнат для гостей, які відвідують святі місця в Назареті. Не маємо однак для цього відповідних фондів і тому шукаємо жертводавців, які ласкаві були б „купити" двері і вікна. Одна кімната буде коштувати 1.000.00 долярів, треба вісім кімнат; одні двері коштують 90 дол. — потрібно 15 дверей; одно вікно коштуватиме 65 дол. — потрібно 10 вікон. Жертводавці можуть складати і присилати також ратами місячну обіцяну квоту. Для кожного будемо висилати посвідку для відтягнення при податковому зіставленні..."

Пожертви о. К. Рошко просить висилати на адресу: Rev. Casimir Roszko, Ecum. Christ Child Centr, 27/403 — Nazaret, Izrael.

СВОБОДА — SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1915.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Важливий політичний документ

Серед багатьох документів т.зв. дисидентського руху в СССР на окрему увагу заслуговує „Звернення політичних в'язнів Прибалтики, України і Кавказу до Верховної ради СССР", переслане до Ради Національностей Верховної Ради СССР і до Об'єднаних Націй. Цей документ, як інформує Пресова Служба ЗП УГВР, поширюється у відписах на терені СССР. Коли йдеться про українських політичних в'язнів, то з них цей документ підписало дев'ять, прізвища яких є загально відомі. Серед цієї дев'ятки є юрист Лев Лук'яненко, автор проєкту програми запланованої Української Робітничо-Селянської Партії, засуджений на кару смерти з заміною на 15 років ув'язнення у таборах суворого режиму.

Автори „Звернення" звертають увагу на розходження між постановами конституції СССР і конституцій союзних республік та дійсністю в СССР, де потоптані всі постанови конституції, а все життя в державі підпорядковане Центральному Комітетові КПСС, який „по суті є органом комуністів Російської СФСР і одночасно вищою інстанцією для ЦК компартій союзних республік". На практиці, ЦК союзних республік „знаходяться на рівні обкомів РСФСР". Союзні республіки в СССР позбавлені гарантованої їм конституцією прав суверенних держав.

Іншим аспектом підсовєтської дійсности є посилена русифікація адміністрації, науки, шкіл, культурного життя. КПСС пляново прямує до „злиття націй", тобто „приспішеного злиття неросійських націй з росіянами". Цьому служить інтеґрована економіка, вимішування населення, поборювання всяких проявів національної свідомости та окремішности. У той час, коли весь державний апарат має за завдання сприяти розвиткові всього російського, „будь-який рух за національне самовизначення комуністична пропаганда таврує як буржуазний націоналізм і жорстоко переслідує каральними державними органами".

Автори „Звернення" роблять відважні висновки з такої оцінки ситуації, вимагаючи привернення в СССР конституційних норм і прав, а одночасно привернення всім союзним республікам належних їм суверенних прав. Непошанування конституційних постанов, заявляють вони, звільняє їх і все населення СССР від льояльности до совєтського режиму і дає їм право змагатися за „вихід наших республік з Союзу Совєтських Соціялістичних Республік".

Місце для молоді

У найближчих днях і тижнях початкові, середні і вищі школи закриють свої двері для нормальних зайнять на час вакацій і тисячі також нашої дітвори і молоді матимуть перед собою вісім чи десять тижнів на відпочинок, позашкільні зайняття і розвагу. Старші з них часто самі влаштовуються на вакаційний час, а про молодших і малих повинні подбати батьки.

З дотеперішнього досвіду знаємо, що сотні і тисячі цієї нашої дітвори і молоді проведуть цей свій вакаційний час по наших молодечих оселях, щонайменше частину цього часу. І також з досвіду знаємо, що немає для дітвори і юнацтва кращого місця на вакації, як ці табори із досвідченими виховниками та добрими програмами власне для відпочинку, виховання і розваги. До цих молодечих осель належить у відповідній мірі також Союзівка із своїми таборами для дітвори та курсами українознавства. У цих оселях, далеко від занечищених і задимлених міст, на свіжому повітрі та під відповідною опікою, дітвора і молодь мають найкращі можливості відпочивати при зайняттях та вчитись при розвагах, при цьому в рідному оточенні та у відповідному товаристві.

Можна очікувати, що власне цього року, в теперішних турботливих часах, як молодь у всьому світі намагається знайти для себе відповідний ідеал, наші родини скористають з тих єдиних можливостей, що їх пропонують для дітвори і юнацтва наші вакаційні табори для молоді. Там бо для них місце!

І. Вовчук

ТВОРЧІСТЬ ПІД КАРАУЛОМ

(3)

Автор повісти, твердить критик Генадій Коновалов, „забув про клясові критерії в оцінці історичних подій і осіб". Ієремія Вишневецький в повісті показано як зрадника", „історичного перевертня", а не як клясового ворога, визискувача українського і польського народів. Автор не сприймає його як клясового ворога, бо іґнорує чи забуває про „клясові критерії", а в оцінці подій і людей керується тільки мотивами національними. Особливо обурює критика Генадія Коновалова в повісті те, що автор називає прилучення Волині і Правобережжя до Росії загарбанням і великодержавною окупацією", а не „воззєднанням", як називають большевицькі історики всі загарбання за царської Росії.

В повісті говориться, що „під жорна якої б окупації — великодержавної російської чи великодержавної польської не висипався засніжений колос, меливо все одно чорне. Чорна мука запроданства. І нею годувалися й годуються окупанти, жиріють, мордіють, поки над їхніми головами не блисне шабля нових Богунів" („Л. У.", 18 грудня 1973).

Повість „Два дні" надруковано через два роки після видання „Історії міст і сіл Української РСР" — в 1970 р. На 15-ій сторінці в ній написано, що „... возз'єднання Правобережної України, в тому числі і Волині, в склад Росії об'єктивно мало прогресивне значення. Воно сприяло економічному і культурному розвиткові Волинського краю, зміцнювало братерські зв'язки між українським і російським народами". А в повісті, що якось просмикнулась на сторінки журналу, описуючи життя двох волинських хлопців напередодні об'єднання західніх земель з УССР, показано, що то було чергове загарбання. У повісті заперечено брехню великодержавства, яку там маскується відповідним насвітленням історії, його називають „конкретно - історичним відображенням життя". Від письменників і мистців „партійні критерії" в творчості вимагають, щоб вони завжди показували так, як сьогодні вимагає партія — її Політбюро, а вірніше — ханат.

А письменники і то молодшого покоління, як було стверджено на київській звітно - виробничій нараді літературного цеху, замість того, щоб показувати героїзм сьогодення за партійними критеріями, уникають замовленої тематики, а „жонглюючи абстрактно гуманістичними категоріями", більше люблять ідеалізувати минуле. Навіть у творах для дітей обходять теми з піонерського життя, а, копирсаючись в особистих переживаннях, більше пишуть „про пригоди під час канікул". Така дійсність за звітною доповіддю Ю. Збанацького. Про неї (дійсність) В. Мороз, говорячи про силу і багатогранність національного відродження в Україні нині, кинув у вічі слугам імперської системи, що „греблі тієї системи хоч і міцні, але опиняються на сухому, бо весняні води національного відродження обходять їх.

∴

Щоб піднести і зміцнити „партійні критерії" в молодших літераторів, в квітні зібрали їх на спеціяльну нараду „молодих письменників". А намісник України з титулом першого секретаря ЦК КПУ на пленумі ЦК, даючи вказівки партійній знаті України про покращання ідеологічної роботи, згадав і про нараду „талановитих молодих літераторів". „Ми повинні своєчасно помічати молодих, обдарованих письменників, композиторів, акторів, ростити їх, ідейно загартовувати" — вимагав В. Щербицький („Радянська Україна" з 27 травня 1974).

На спеціяльно скликаній нараді молодих у квітні, ідейний гарт 150 присутнім подав М. Шамота в доповіді „Про гуманізм соціялістичного реалізму". Довге повчання вченого малороса було антитезою національному шляхетному гуманізмові, який об'єднує людей навколо національної ідеї на боротьбу проти брутального тиску большевицького єдинодержавства на національну культуру і духову самобутність. М. Шамота намагався заперечити національний гуманізм і вговкмачити молодим письменникам клясовий, як культурно - історичну конкретність. Посилаючись на Маркса і Енґельса, які в своєму „безмежному гуманізмі розвінчали міт про людину, створений буржуазною філософією" М. Шамота твердив: „Немає людей за межами історії. І тому гуманізм може бути лише конкретно історичним поняттям і поки існують антагоністичні кляси, він відограватиме клясові функції".

Перед зібраними на спеціяльну нараду письменниками вчений запроданець поставив вимогу, щоб вони, керуючись законами клясової боротьби „розкривали красу людських душ революціонерів, комуністів, трудівників і тим самим наочно доводити банкрутство буржуазних концепцій людини й історії". В довгому повчанні вченого малороса молодим письменникам вичувається, що тиск національних сил на систему імперського єдинодержавства дужчає, він непокоїть і страхає владу. М. Шамота дурить письменників, обвинувачуючи за загострення національної проблеми в Україні та й в інших т. зв. національних республіках „буржуазну ідеологію".

„Як і в інших випадках (яких? — І. В.), буржуазна ідеологія намагається пересадити свої проблеми на наш грунт. При цьому досягається подвійна мета: поперше скомпромітувати соціялізм, і, подруге — оживити, збудити націоналістичні пережитки серед найвідсталіших наших громадян, прищепити молоді хворобливі уявлення про національну самобутність і національний престиж ((„Л. У." з 19 квітня 1974). Плутана діялектика у обробленого вченого! В своїй запопадливості перед єдинодержавством він непомітно для себе визнав небезпеку для єдинодержавства націоналізму, національної ідеї, що виявляється в усіх ділянках національного життя. А головне, що в молоді прокидається почуття національної самобутности і вона протиставиться брутальному тискові большевицької сваволі, якій служить М. Шамота, бороняче вчорашній день від національних сил України.

∴

На травневому пленумі ЦК КПУ партійне дворянство радило над „завданнями партійних організацій в поліпшенні ідеологічної роботи те, що на пленум покликано, крім членів ЦК КПУ, всіх секретарів обкомів, голів обл виконкомів, перших секретарів міськкомів обласних та великих промислових центрів, міністрів, керівників республіканських відомств і ректорів вищих партійних шкіл, вка-

(Закінчення на стор. 6-ій.)

Василь Терпаковець

ЩО ТАКЕ „ІМПІЧМЕНТ"

Сьогодні на сторінках преси, на телебаченні та через радіо дуже часто повторюється слово „імпічмент". Дехто помилково думає, що „імпічмент" означає усунення Президента ЗСА з його посту. Пояснення цього слова знаходимо в словнику Вебстера: „Імпічмент — обвинувачення, особливо публічного службовця за проступки, поповнені в час виконування службових обов'язків". Отже, „імпічмент" означає тільки обвинувачення публічного службовця, а не усунення його з посту.

Щодо цього обвинувачення державних урядовців, включно з Президентом і Віцепрезидентом, то стаття 1-ша, розділ 2-ий, підрозділ 5-ий Конституції ЗСА каже: „Палата Репрезентантів ... єдина має право обвинувачувати". Розділ 3-ій, підрозділи 6-ий та 7-ий цієї ж 1-ої статті точно визначують хто остаточно рішатиме чи обвинувачення, висунені Палатою проти даного службовця, є правдиві та чи має він бути усунений із посту. Конституція каже:

„Тільки Сенат матиме право судити високих державних урядовців, які були формально обвинувачені („імпічд"). Коли Сенат засідає з цією метою, сенатори мають скласти присягу, або відповідне запевнення. Якщо під судом є Президент З'єднаних Стейтів, то головувати має Найвищий Суддя; ніхто не може бути засуджений, коли на це не погодяться дві третини присутніх членів Сенату.

„У випадках формального обвинувачення присуд Сенату не може перевищувати такого покарання, як усунення з посту та позбавлення права займати будь-який почесний, довірений та високоплатний пост в уряді З'єднаних Стейтів; одначе, засудженої таким способом особи все одно не звільняється від можливого обвинувачення, суду, присуду та кари за законом".

За твердженням деяких спеціялістів в справах Конституції ЗСА, останньо цитований підрозділ зазначує, що високий державний службовець може бути притягнений до судової відповідальности тільки після того, як буде усунений з посту рішенням Сенату. Інші інтерпретатори Конституції твердять, що такий службовець може бути обвинувачений великою лавою присяжних і без усунення його з посту Сенатом. Ця контроверсія виринула недавно у зв'язку із справою колишнього віцепрезидента Спіро Егню. Як відомо, Егню твердив, що він не може бути обвинувачений великою лавою присяжних за неплачення податків та за одержання хабарів, поки ще займає пост Віцепрезидента. Це питання надалі залишилося ще не розв'язане, але в справі „імпічменту" президента Ніксона воно не грає такої важливої ролі, як спірне питання: за які провини може Президент ЗСА бути усунений з посту? Конституція в статті 11-ій, розділі 4-му каже:

„Президент, Віцепрезидент та всі державні урядовці З'єднаних Стейтів будуть усунені з посту тоді, коли вони будуть обвинувачені та засуджені за зраду, хабарництво чи інші великі злочини і провини".

Контроверсія випливає з того, що адвокати президента Ніксона і сам Президент твердять, що Конституція точно зазначує, що Президент ЗСА може бути формально обвинувачений та усунений з посту тільки за „кримінальні провини". Натомість багато демократичних та ліберальних республіканських законодавців заявляють, що Президент ЗСА може бути формально обвинувачений також за інші, не тільки кримінальні проступки. Це контроверсійне питання досі також ще не розв'язане, бо в історії Америки тільки один Президент був формально обвинувачений, а саме Ендру Джонсон в 1868-му році, але вислід справи президента Джонсона не може служити прецедентом для справи президента Ніксона, бо в 1868-му році Палата Репрезентантів щодо „імпічменту" застосовувала цілком інші критерії від тих, які застосовував Сенат. За старання — без згоди Сенату — усунути Едвина Стантона з посту секретаря війни, президент Джонсон був обвинувачений Палатою в „серйознім надужиттю влади". Таким чином, Палата, 126 голосами проти 47, формально обвинувачувала Джонсона за провину, але провину некримінального характеру. Значить, Палата Репрезентантів тоді інтерпретувала Конституцію так, як тепер інтерпретують її демократичні та ліберальні республіканські законодавці. Але коли справу Джонсона розглядав Сенат, який перетворився в суд, то увагу звернено тільки на питання: чи Президент поповнив якусь кримінальну провину? Як відомо, Сенат не засудив президента Джонсона, бо 35 сенаторів голосували за його усуненням з посту, а 19 проти. Таким чином бракувало одного голосу, щоб усунути Джонсона, бо, згідно з Конституцією, для усунення Президента ЗСА потрібно згоди двох третіх присутніх членів Сенату.

Ольга Мак

МАМО, ЧИ ТИ ВМІЄШ ЧИТАТИ?

Запитання трохи небезпечне, бо у нас уже, — по секрету признавшись, — є й такі матері, яких треба також учити азбуки. Але тепер ми не говоримо про них — говоримо про таких, які вміють читати і бажають, щоб їхні діти також і розмовляли і вміли читати рідною мовою.

Першим і найефектовнішим посібником у вивченні літературної мови для дитини, починаючи від 3 - 4 років життя, а також допоміжним джерелом для батьків завжди була, є і буде книжечка. Вона завжди дасть тему для розмов між батьками й дитиною, вона збагатить лексикон дитини, навчить її правильної мови і вимови.

На жаль, у нас іще далеко не всі батьки і навіть виховники дошкілля вміють вповні використати дитячу дошкільну літературу. Здебільша на книжечку дивляться, як на паперову хустинку: вжив раз (в даному разі — прочитав) — і викинув. Тому так важко (ох, Боже, як же важко!) витягається з гаманця гроші на книжку. „Викинені гроші!" — зідхає чи то в думці чи то й уголос покупець і робить витрату більше з почуття національного обов'язку, ніж із зрозуміння важливости покупки. І справді, прочитають дитині книжечку раз і забудуть. Забуде і дитина, і, річ ясна, песимістичне передбачення сповняється: гроші викинен марно.

Але пригадаймо собі, що й нам, дорослим, рідко подобається щось зовсім нове: страва, мода чи звичай. Бо в глибині своєї душі і найбільше прогресивні люди все ж консервативні. Дитина також з великим упередженням ставиться до всього незнайомого і незнаного, особливо такого, що відразу не захоплює її емоції.

Правда, важко уявити собі сучасну дитину, для якої книжка була б невиданою новиною. Дитина з раннього віку бачить багато книжок і навіть любить їх ... дерти або мазати олівцем. Але не уявляє собі, що з книжки може бути інакший вжиток. І саме цього її досить важко навчити.

Насамперед, дитяча книжка, а зокрема книжка для малят, повинна бути барвистою, привабливою і багато ілюстрованою. Найкраще, коли невеличкий, живий текст написано клясичним віршем, яким оповідається про веселу і зрозумілу дитині пригоду. І, передаючи цю книжечку в руки дитині, мати, батько, бабця, дідусь або виховательна повинні поставити перед собою питання: чи я вмію читати? Від цього дуже багато залежить. Тому не соромтеся десь потихеньку спочатку перечитати собі вголос книжечку самі. Але в більшості випадків навіть найкраще прочитана, найкраща книжечка не робить на малого слухача надзвичайного враження. Щоб той слухач її „розсмакував", збагнув її своїм дитячим розумом і серцем, книжку треба прочитать кілька разів. Звичайно, не підряд, а з певними перервами часу: два, три, чотири дні. Читаючи, звертайте увагу вашого слухача на ілюстрації. Зупиніться над кожною з них, спитайте дитину, що і як вона розуміє. Коли мова йде про кицю, порівняйте ту кицю з вашою, чи з якоюсь іншою. Коли в ілюстрації знайдете птичку, розкажіть дитині щось про птичку живу, покажіть їй справжню птичку, яких напевне не бракує біля вашої хати. Хай дитина побачить живий зв'язок між ілюстрацією і реальним життям, хай навіть спробує і собі щось таке намалювати. Захотіть також дитину сказати, що саме вона бачить у тому чи іншому малюнку. Повертайтеся знову до початку тексту і починайте читати, заохочуючи вашого малого слухача вам „допомагати". Втягнена активно в читання, дитина незабаром вивчить текст напам'ять і напевне схоче його „читати" вам чи комусь іншому. Майте терпеливість слухати її. Коли ж вам буде того забагато, порадьте дитині „читати" ту саму книжечку ляльці, ведмедикові, песикові чи котикові, яких рідко коли у якої дитини нема. Освоєння книжки не дається за одним разом. Воно триває місяць і два. І щойно тоді, коли дитина зрозуміє всі ілюстрації і вивчить текст напам'ять, можете вважати, що книжка використана. А з тим прийде і переконання, що витрата себе виправдала.

Любов і пошану до книжки, як і навик до читання, в дитини треба виховувати змалечку, ще відтоді, коли дитина не вміє читати. Але для того старші самі мусять стати прикладом. Не кидайте книжки будь-де і будь-як. Подбайте для дитини про поличку, щоб книжечка лежала на почесному місці. Також не давайте дитині відразу по кілька книжок — хай вона вивчає їх по одній, щоб не розгубилася, бо тоді втратить до них зацікавленість.

Дуже важливо й те, щоб, даючи дитині книжечку в руки, ви самі цією книжечкою зацікавилися. Принаймні, хоч удавайте, що зацікавилися, інакше й дитина нею не зацікавиться. А втім, оце удаване зацікавлення може переродитися і в справжнє, і тоді напевне значно зменшаться жалі батьків і нарікання, що „чомусь ті сучасні діти не хочуть читати".

Ще раз ставимо питання, головно до кожної матері: мамо, чи ти вмієш читати?

РЕЗОЛЮЦІЇ

ПРО НАРОДИ, УЯРМЛЕНІ СОВЄТСЬКО - РОСІЙСЬКИМ ІМПЕРІЯЛІЗМОМ І КОМУНІЗМОМ

(Запропоновані Антибольшевицьким Бльоком Народів і прийняті на 7-ій Конференції ВАКЛ-у — 11-го квітня 1974 р.)

ТОМУ, що російські окупанти — будучи під тиском боротьби за національне визволення і державну незалежність націй, уярмлених в СССР і сателітних державах і побоюючись, що поневолені ними народи повстануть в революції — потребують підтримки вільного світу, щоб поборювати поневолені народи; і

ТОМУ, що російські окупанти поборюють всіма засобами визвольні націоналізми в усіх формах у поневолених ними країнах, і намагаються створити т.зв. „совєтський" народ шляхом злиття народів у єдину російську супернацію; і

ТОМУ, що російські шовіністи й імперіялісти намагаються знищити національні культури й замінити їх т.зв. „совєтською" культурою (себто, фактично, російською культурою), силою накидуючи русифікацію на всі ділянки творчого життя уярмлених націй, та зліквідувати навіть т.зв. національні республіки, створюючи сім економічних районів, прямо підпорядкованих Москві; і

ТОМУ, що в окупованих країнах систематично проводяться ресталінізація і практикують щораз більше брутальний терор, розстрілюють націоналістів, а національні заворушення здушують силою, зокрема посилюється терор, стосований супроти працівників культури і борців за національну самостійність і людські права; і

ТОМУ, що засуджують культурних працівників на п'ятнадцять років ув'язнення (напр. в Україні) в тюрмах і концтаборах суворого режиму або довічне запроторення у божевільнях (напр. проф. Плющ і поети З. Красівський та О. Тереля), а КГБ застосовує найбільш диявольські методи, щоб заломити спротив в'язнів, вживаючи хемічні й інші нелюдські засоби (напр. у випадку В. Мороза, С. Караванського, Д. Шумука, Ірини Калинець, Ірини Сеник, С. Кудірки, Л. Лук'яненка, Кандиби, П. Григоренка, Стефи Шабатури); і

ТОМУ, що з одного боку щораз жорстокіше переслідують практикування релігії, а з другого боку російську Церкву кремлівського режиму, ієрархія якої служить безбожницькому російському імперіялізмові, накидують неросійським народам; і

ТОМУ, що головною ціллю міжнародних конференцій безпеки, включаючи т. зв. Европейські конференції безпеки і розззброєння, є забезпечення Москви від повстань народів, поневолених в СССР і сателітних країнах, які борються проти російської окупації, і забезпечення для Москви бази для майбутніх завойовань;

VII Конференція Світової Антикомуністичної Ліги постановляє:

1. Дати повну підтримку національно- визвольним рухам народів, поневолених в СССР і сателітних країнах і інших, якими правлять тоталітарні комуністичні режими, у їхній боротьбі за відновлення своїх демократичних національних самостійних держав;

2. Підтримати право кожної нації встановлювати свій державний, суспільний і політичний лад: як творити свої культурні цінності, практикувати свою власну релігію, здійснювати свої суспільні ідеї згідно із своїми власними історичними традиціями і по своїй власній свобідній волі;

3. Гостро запротестувати і засуддити русифікацію, концепцію так-званого „совєтського" народу, національного й культурного народовбивства, руйнування історичних традицій та історичних пам'ятників уярмлених народів, денаціоналізації та нищення релігії, що веде до занепаду культури й варваризації життя, позбавлення його героїзму й гуманности, коли людям відбирається їх традиційне коріння;

4. Особливо рішуче запротестувати і так само засудити підступні вбивства й розстріли борців за національну незалежність та їх ув'язнювання, запроторювання по тюрмах, концтаборах психіятричних лікарнях культурних працівників і борців за національні й людські права, вживання варварських хемічних засобів для зламання їх спротиву, щоб дістати від них покаянні заяви; переслідування християнства, ісляму, юдейських релігій та буддизму, а також віри в Бога взагалі; здушування прагнень народів до незалежности і свободи при допомозі збройного насильства;

5. Закликати:

а) уряди вільних націй світа поставити до вирішення на порядок дня загальної Асамблеї Об'єднаних Націй справу порушення Хартії ОН і Загальної декларації прав людини, зокрема відносно культурних діячів, переслідуваних в СССР і борців за національні і людські права;

б) закликати світову публічну опінію, включаючи різного роду організації, організувати по всьому світі протестаційні акції в обороні всіх переслідуваних;

в) закликати уряди й парляменти вільного світу поставити як передумову якоїнебудь конференції здійснення права націй, поневолених в СССР і в сателітних країнах, на національну незалежність і щоб не роззброювалися в ситуації, коли большевицькі напасники зброяться;

6. Підтримати Закон про Поневолені Народи ч. 86-90 з дня 17 жовтня 1959 р., прийнятий Конґресом ЗСА, який піддержує визвольну боротьбу за національну самостійність України, Литви, Латвії, Польщі, Угорщини, Білорусі, Туркестану, Азербайджану, Грузії, Вірменії, Північного Кавказу, Естонії, Болгарії, Румунії, Словаччини, Чехії, Хорватії, Альбанії, В'єтнаму, Кореї і всіх інших націй, поневолених в СССР і сателітних країнах, або якими правлять тоталітарні комуністичні режими (Куба); підтримати діяльність у Конґресі американського сенатора Джексона, який домагається права усіх уярмлених народів свобідно виїхати з СССР; підтримати резолюцію ч. 106 американської Палати Репрезентантів з дня 9 січня 1973 року, внесену конґресменом Даніелем Дж. Фладом, про встановлення спеціяльного комітету в Конґресі ЗСА для справ поневолених народів;

7. Перестерегти вільний світ проти небезпечних наслідків так званої Конференції европейської безпеки і Конференції для роззброєння, а також проти будьяких угод з СССР, якого метою є скріпити своє панування над поневоленими вже народами і дальше загарбання вільної ще частини світу.

(Кінець)

СПІЛЬНИЙ КОМУНІКАТ ВАКЛ

(Закінчення з попереднього числа)

На тій підставі Сьома конференція СПКЛ засуджує дальшу таку торгівлю і допомогу і переконана, що без цієї допомоги штучно створена і вдержувана совєтсько-російська імперія завалиться з нутра через свої власні невдачі.

Окреслювати Росію як над-потугу цілковито фальшивий погляд. Рівнож комуністичний Китай це паперовий тигр. Комуністична сила росте лише тому, що вільний світ сприяє тому. Протягання існування комуністичної системи збільшує риск війни як засобу тої системи для розв'язки її власних внутрішніх проблем.

Учасники конференції СПКЛ глибоко вдячні Американській Раді за Волю Світу за дбайливу підготовку, що причинилася до її успішности. Хоч при кінці, але не менш важливо щиросердечно подякувати урядові та Конґресові ЗСА і американцям за їхнє чемне прийняття.

Сьома Конференція СПКЛ святочно заявляє, що протикомуністична боротьба для оборони волі, справедливости і миру є спільною святою місією всіх народів, незалежно від раси, місця, національности, релігії чи заняття. Усі волелюбні нації і народи світу повинні, з тої причини, стреміти до єдности і співпраці і виявити якнайбільше спільного зусилля задля осягнення цієї святої місії.

Проблеми суспільної опіки в Ню Йорку

Ню Йорк. — 9 травня відбулася інформаційна нарада представників наших громадських організацій на тему суспільної опіки. На нараду прибули представники Об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій, Української Допомогової Організації, Самопомочі, Союзу Українок, ОЖ ОЧСУ, Православної Кредитівки, Клюбу Сеньйорів та Українського Соціологічного Інституту. Нараду скликала ініціятивна група, яка цікавиться суспільною акцією на терені нашого міста. Ця група у складі Олени С. Процюк (голова), Романа Погорецького, Лева Куделі, Ігоря Гурина, Юліяна Гошовського, та Якова Балабана постановила звернутися за порадою до наших організацій та шукати їхньої допомоги у справах координації суспільної дії на терені Ню Йорку. У різних містах Америки існує уже, як відомо зорганізована українська акція суспільної дії. На нашому терені різні етнічні групи зуміли зорганізувати центри суспільної опіки. У нас, українців, покищо у цьому відношенню справа не наладнана. Згідно з дослідами Українського Соціологічного Інституту на терені великого Ню Йорку живе 19.500 Українців, що говорять дома українською мовою. До цього можна додати ще 20.000 (або й більше) українців, які не говорять дома українською мовою та цих осіб українського походження, що записали себе до інших національних груп. Отже, можна розраховувати, що в Ню Йорку є біля 40.000 українців. Пропорційно до цього числа можна нарахувати 4,000 осіб віком понад 65 років. Очевидно, що у такій великій громаді поруч багатих є бідні, поруч здорових — хворі, поруч родин є самітні; є старші особи, які у більшій чи меншій мірі потребують порад, інформацій, а то й ефективної опіки і помочі. Наради групи йшли у двох напрямах: дискутовано загальну потребу координованої суспільної дії, враховуючи цей факт, що у нашій громаді є багато організацій, які у такій чи іншій формі займаються суспільною опікою і у висліді дуже часто виникає непотрібне повторювання такої самої акції. Брак сил та рук до праці спричиняє це, що окремі акції, часто дуже потрібні, занепадають. Брак координації праці потягає також за собою неекономічну витрату власних фондів організацій, що такою роботою займаються, утруднює отримування точних інформацій, потягає за собою брак професійних сил — зокрема молодших, які, звикши працювати в добре організованих, стабільних та фахово ведених бюрах суспільної опіки, нерадо беруться за роботу у дещо хаотичному середовищі. Брак координації спричинює фальшивий розподіл праці та перевантажує так організації, як окремі особи. Врешті, брак точніших інформацій про потребуючих, утруднює отримання грошових фондів від міських чи стейтових установ.

Другою точкою нарад була справа поширення акції Клюбів для наших сеньйорів, який постав у Ню Йорку за почином Союзу Українок та при його співпраці та завдяки наполегливій праці д-ра Романа Погорецького продовжує своє існування під власним зарядом. Клюб оформив себе як секція Товариства Самопоміч та отримав від нього приміщення. Членство його виросло з 30 осіб до 60 осіб. Хоч це відносно невелика група, то треба відмітити, що мабуть жодна з наших організацій не може похвалитися таким пропорційно високим приростом членства (100%). Члени Клюбу та його Управа розвідує за різними фондами та інформаціями які придаються його членам — вони сходяться на гутірки, товариські зустрічі тощо.

Більша кількість Клюбів Сеньйорів злучена в одну централю може стати сильною громадською одиницею — групою громадян охочих та здібних допомагати у громадській праці. На зовні вона може заступати власні інтереси разом з американськими організаціями старших осіб. Тут слід відмітити, що згодом, а то і вже, старші громадяни стають великою політичною силою в Америці. Як ми вже сказали, ціллю нарад був обмін думками, а не виношення твердих постанов — одначе зібрані вирішили перемінити Ініціятивну Групу в Організаційний Комітет Суспільної Дії та розпочати збирання матеріялів про суспільну опіку, які дадуть базу для дальших плянів та дії.

О. С. П.

Виставка Надії Сомко та Сергія Макаренка у Лос Анджелесі

Визначні українські мистці Надія Сомко-Макаренко і Сергій Макаренко влаштували виставку малярських творів в домі Українського Культурного Осередку в днях 15 — 17 березня ц. р. Отже залі, прикрашені чудовими експонатами образотворчого мистецтва з українського минулого, промовляли до присутніх відвідувачів, яких вітали самі мистці.

По одному боці залі були картини Надії Сомко. Вони багаті, оригінальні стилем, і різнородні тематикою. Своєю композицією і кольоритом вони гідні найкращого признання і подиву. Її полотна сповнені бурхливого відчуття життя, молодечої енергії, відчуття простору. На виставці переважали композиції олією. Надія Сомко єдина українська жінка-баталістка. В її картинах домінувала козацька тематика. Отже неї картини могутні, повні маєстату, а теж веселі — сповнені життям і рухом — а скрізь типові постаті козаків у бою чи в танцях, показують глибоке відчуття у малярки до цієї романтичної доби. Експонати Надії Сомко також репрезентували старинну Київську Державу та її володарів. В цих творах Надія Сомко іде шляхом реалістичного напрямку. Натомість, вона виявляє нахил до імпресіонізму в її краєвидах і квітах. У цих картинах вона показує життя і невичерпне кольорове багатство. Вірно Надію Сомко називають поеткою соняшної України.

Картини Сергія Макаренка відмінні стилем і тематикою, гармонізували з творами його дружини.

Сергій Макаренко визначний майстер портретного живопису, і відомий мистець у ділянці церковного малярства. За словами проф. Петра Голубенка постать Сергія немає сьогодні більших за себе, чи рівних. Виставка Сергія Макаренка складалася з циклю знаменитих портретів, з яких на особливу увагу заслуговує його величавий Тарас Шевченко, який споглядав на відвідувачів під час Шевченківських святкувань у м. березні. Варто відзначити, що портрет гетьмана Івана Мазепи був закуплений американським музеєм в Клівленді, де він втішається популярністю і голосить славу Україні.

Включені у виставку Сергія Макаренка були його проєкти іконостасів українських церков, і також проєкт пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні за який він одержав почесну відзнаку.

За три дні в домі УКО, де відбувалася виставка Надії Сомко і Сергія Макаренка, перейшли близько 200 відвідувачів, які закупили поважне число творів. Виставка під кожним оглядом була успішною для українського Лос Анджелесу, яке виявило велике зацікавлення і захоплення творами цих двох видатних мистців.

Радіємо, що мистці Макаренки переселилися до Каліфорнії. У них великі пляни на майбутнє і ми впевнені, що своєю працею вони збагатять культурні здобутки нашої громади.

Олег Чайковський

Річні збори Осередку СУМА в Ню Йоаку

В суботу, 23-го березня 1974 р. о годині 7-ій вечером у проміщенні Дому Організації Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку відбулись з черги двадцять п'яті (ювілейні) Річні Загальні *Збори Осередку СУМА ім.* ген. хор. Т. Чупринки в Ню Йорку. В присутності понад сто осіб, в більшості молоді, зокрема дружників у сумівських одностроях — голова осередку СУМА, Корнель Василик відкрив Збори, а присутні відспівали молитву: „Боже великий".

Повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшановано померших сумівців: бл. п. Зоню Буняк і бл. п. Ізидора Рицара. З черги голова осередку привітав усіх присутніх на залі та попросив до Почесної Президії представників організацій. Зокрема голова привітав на залі офіційного представника Головної Управи СУМА, Ярослава Петрика, Голову Головної Управи СУМА, мгра Евгена Гоновського та багатьох інших Членів Головної Управи СУМА.

Протокол з минулорічних Зборів відчитала Богданна Сидор-Чарторийська, який без жодних змін прийнято одноголосно.

На внесок З. Гальковича, вибрано ділову Президію Зборів в складі: Голова — Мирослав Шміґель, заступник — Михайло Фурда, секретарка — Анна Лавро та офіційний представник Головної Управи СУМА — Ярослав Петрик. На Зборах затверджено Номінаційну Комісію, яка була назначена Управою Осередку СУМА ще перед Зборами, а саме: В. Костик, Г. Лев, І. Твердовська, Б. Коваль і Ю. Гірняк. Збори вітали; директор Школи Українознавства при Осередку СУМА — проф. П. Андрієнко-Данчук, Голова митрополітарного Відділу ПАБНА — Лев Борщ, представник 2-го Відділу ООЧСУ — Кирило Пиль, представник Відділу ТУСМ — Мирослава Левенець, представник міжнародного ПАБНА — Михайло Коцка, представник Відділу ОЖ ОЧСУ — Марія Твердовська, Голова Крайової Управи ТУСМ — Аскольд Лозинський, мистецький керівник танцювального ансамблю „Верховинці" — Олег Ґенза, Голова Б. Комітету — Микола Ґайдич, адміністратор дому УВФ. — Василь Маґаль.

Директор Школи Українознавства в своєму привіті дала особливе признання Голові Осередку СУМА й рівночасно учителеві К. Василикові за його довголітню й віддану працю для сумівської молоді, а присутні на залі, зокрема молодь, оваційно привітали його.

З черги приступлено до звітів Управи О. СУМА, Контрольної Комісії та Товариського Суду. Звітувало п'ятнадцять референтів управи, і в тому числі була звітня доповідь голови Осередку СУМА. Голова Осередку СУМА, К. Василик виголосив змістовну доповідь на актуальну тему, а саме: „Молодь в модерній добі", на яку часто покликались дискутанти пізніше в дискусії над звітами. Зі звітів референтів, які були всі видруковані й чітко подані — присутні на залі довідались про велику й многоранну працю Осередку. В Осередку СУМА на сьогоднішній день існує кілька мистецьких одиниць, як: дівочий хор „Жайворонки", танцювальний ансамбль „Верховинці", танцювальна група молодшого юнацтва СУМА, драматичний гурток Школи Українознавства, спортові дружини відбиванки і копаного м'яча. Осередок СУМА втримує своїми власними силами Школу Українознавства, яка на сьогодні начислює сто тридцять п'ять учнів, з дванадцятьма клясами та десятьма учителями. При Осередку існує Батьківський Комітет, який технічно допомагає молоді осередку СУМА та Школі Українознавства. Осередок СУМА поділяється на стяги, тобто: старше членство (сеньйорат), Відділ Дружинників, Відділ Юнацтва. Дружинники — це майже всі студенти коледжів і університетів, а багато з них вже покінчили студії і працюють по своїй професії. Найбільш діяльною в осередку СУМА була культурно-освітня референтура, бо на протязі ділового року танцювальний ансамбль „Верховинці" і дівочий хор „Жайворонки" дали понад двадцять виступів у різних місцях та з різних нагод. Культ.-освітня референтура організувала турне на захід ЗСА, до Чікаґо й Детройту мистецьких одиниць зі своїм власним концертом, що пройшов з великим моральним успіхом та імпозантний ювілейний концерт (25-річчя осередку СУМА) в Ню Йорку. З секретаріяту вислано до батьків, різних організацій та установ 11.750 помножених листів. Колосальну працю провела в цій каденції Булава Відділу Юнацтва СУМА яка відбула 275 сходин. Коло 150 дітей взяло участь у виховних, спортових і вишкільних таборах на оселі СУМА в Елленвіл. Не відставали в праці організаційна, спортова й господарська референтури. Осередок СУМА брав організовану участь в Злеті Юнацтва, Здвизі СУМА, демонстраціях і маніфестаціях. Відбуто ряд святочних Апелів, (організована участь у церковних відправах Панахидах, стійка біля Божого Гробу, організована участь у спільному Св. Причасті тощо. Відбуто осінні й зимові прогульки та різні інші екскурсії. Не було в Ню Йорку ні однієї імпрези, де сумівські прапороносці з прапорами не брали б участи, як також і поза Ню Йорком. Треба ствердити, що Осередок СУМА працював в системі Українського Визвольного Фронту, як також і в системі Об'єднаного Комітету, що є рівночасно Відділом УККА в Ню Йорку. В рамках цього допису неможливо перелічити всієї праці Осередку СУМА в Ню Йорку, і тому тут подано працю тільки загальниково. Правда, що в праці були і недоліки й різні труднощі, зокрема, коли йдеться про працю з молоддю в теперішньому часі. Перфектности нема в жодній праці, а зокремау відповідальній і важкій праці з молоддю,але про успіхи чи невдачі може висловитись тільки той, хто живе молоддю і працює для молоді.

В дальшому ході зборів були запити й дискусії над звітами, в якій брали участь старші особи й молодь. Декотрі дискутанти виступали може й дещо гостро, але річево й конструктивно. Відчувалась в словах дискутантів турбота за дальший ріст і розвиток Осередку СУМА. На всі питання, на всі заторкнуті в дискусії справи дали вичерпну відповідь — голова і члени Управи Осередку СУМА. З черги на формальний внесок голови Контрольної Комісії Теодора Воляника уступаючій Управі одноголосно уділено абсолюторію, після чого приступлено до вибору нової Управи.

Секретарка Номінаційної комісії відчитала список кандидатів до нової Управи Осередку СУМА, Контрольної комісії і Товариського Суду. В результаті голосування одноголосно переобрано на голову осередку СУМА К. Василика, а решту членів Управи вибрано з чотирма голосами стриманими. До нової Управи Осередку СУМА увійшли наступні особи: Голова — К. Василик, заступник — Б. Ковалик, рекордовий секретар — М. Барна, технічний секретар — Г. Лев, організаційний — С. Кіра, культурно-освітній референт — Х. Грицков'ян, пресові референти: А. Лавро і І. Ттердовська, спортові референти: Н. Костик і Ю. Гірняк, Булавний — П. Когут, референт дружинників — І. Куца, фінансовий референт — М. Корнага, скарбник — В. Лавро, референт зовнішніх зв'язків — Є. Сидор-Чарторийська, референт сумівських видань — Б. Пилипів, господарський референт — С. Сидор-Чарторийський, референт суспільної опіки — О. Коваль, вільні члени: В. Харук, В. Костик, В. Мацишин, З. Галькович, М. Мацько, Л. Цебрій. Контрольну Комісію очолив — Т. Воляник, Товариський Суд — В. Яськів (голова).

З черги вітав Збори представник Головної Управи СУМА Ярослав Петрик, який подякував молоді осередку СУМА за активну працю не тільки в рядах СУМА, але також в українській спільноті. В своєму слові Я. Петрик звернув увагу на оточення, в якому виховується наша молодь, закликаючи до ще більш активної праці і до численної участи в цьогорічних таборах, а зокрема у спортово-вишкільних, на Оселі СУМА. В кінці голова Президії Мирослав Шміґель попросив до слова й закінчення Зборів переобраного голову К. Василика, який подякував за вибір і довір'я до нього від молоді і всього членства осередку СУМА, подякував Президії за ділове ведення Зборами та всім представника організацій за участь і висловлені ними теплі слова в привітах для молоді Осередку СУМА. Були ще внески й побажання для новообраної Управи, як також і пляни для майбутньої праці в Осередку. Осередок СУМА має в пляні відбути турне з своїми власними концертами, докінчити ювілейні святкування, перевести грошову збірку для завершення будови Світлиці на Оселі СУМА, поширити передплату юнацького журналу „Крилаті" та журналу „Аванґард" та інше.

Після вичерпання всіх точок порядку нарад, відспіванням пісні: „Не пора...", закрито 25-ті Річні Загальні Збори Осередку СУМА.

Анна Лавро

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Концерт Рафаїла Венке

Дня 30-го березня ц.р. у концертовій залі Кін коледжу в Юніон, Ню Джерзі, відбувся заходами Української Студентської Громади концерт Рафаїла Венке, одного з найкращих українських молодих скрипалів на еміграції. Партію фортепіяну виконував молодий піяніст Тома Гриньків, який належить до третього українського покоління в Америці.

Концерт притягнув численну публіку з українського і американського середовища. У перших точках програми були твори Брамса, в яких скрипка і фортепіян мають рівнорядні ролі. „Скерцо ц-моль" виконане з розмахом і з брамсівським темно - оксамитним гумором, як це говорять німці, а в середній частині відчули ми тугу за гармонійним спокоєм та світлістю. Соната А-дур оп. 100 Брамса виражає щасливий настрій композитора, коли він 1886 р. над Тунським озером в колі близьких приятелів виявив незвичайну творчу активність. Перша частина цієї сонати прозвучала привітно, соняшно. В анданте виконавці вглибилися в повну краси одухотворену мелодію, перериваму контрастовим танковим ритмом. Третя частина цієї знаменитої сонати, що позначається винахідливістю і простотою мелодики, розвивається до кульмінаційних пунктів, яких емоційне піднесення можуть схопити лише справжні мистці. Р. Венке і Т. Гриньків відчули найтонші нюанси твору великого композитора і зуміли передати слухачам ідею цієї „соняшної" сонати.

„Капрічко а ля Данца" оп. 40 Володимира Грудина дуже вдала композиція, присвячена УВУ з нагоди його 50-ліття знайшла у Р. Венке першорядного виконавця. Здавалося, що він тонами скрипки говорить, сміється, дрочиться.

У другій частині концерту Р. Венке заграв Романцу оп. 50 Бетговена широким, повним тоном, вміло розбудовуючи динамічні ступенювання. В Скерцо - Тарантеллі оп. 16 Вєнявського, скрипаль виявив технічну досконалість і віртуозну легкість, а в Канцонеті Чайковського захопив публіку відтворенням музично - поетичних образів із наснагою його власної музичної особовости.

„Ля Кампанеля" оп. 7 Паґаніні прозвучала прецизно, елеґантно. Р. Венке надав „дзвіночкам" делікатного блиску і пікантного ритму. Захоплена публіка домагалася наддатків, з яких першим був „Романс" Степового, а другим „Угорський танок" Брамса.

Концерт Р. Венке стояв під знаком радісного музикування. Він має естрадну жилку, любить публіку, а публіка любить його. Захоплений музикою він безперервно працює над своїм талантом, а зацікавлена ним публіка стежить за його концертами.

Т. Гриньків, зрілий піяніст і новий надійний набуток наших американських виконавців музики, акомпаньював дискретно і музикально та вмів знайти рівновагу, підпорядковуюче себе нюансам виконання Р. Венке.

Концерт Р. Венке показав, що добру і поважну музику має не тільки Ню Йорк, який уважається музичною столицею Америки, але і його околиці, де проживає і творчо працює багато цікавих і талановитих представників музики. Дуже відрадно, що це зрозуміли і оцінили саме кола українського студентства.

Дарія Каранович

З життя Пласту в Міннеаполісі

50-РІЧЧЯ УЛАДУ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

У неділю 19 травня 1974 р. Пластова станиця в Міннеаполісі влаштувала цікаву імпрезу, якою відзначила 50-ліття започаткування УПН Місцеву станицю очолює інж. Зенон Степчук. Головою Пластприяту є інж. Степан Тисовський. Всіх пластунів з молоді і старших є біля пів сотки. Останніми часами завважується відрадне оживлення праці і зріст членства.

У неділю 19 травня 1974 р. пластуни взяли участь у Богослуженні, яке в церкві св. Константина відправляв о. крилошанин д-р Ст. Кнап. Церкву заповнили пластуни сумівці і молодь, яка гуртується при церкві св. Константина. Зорганізовано та в одностроях прибули: Пласт, члени СУМК — Осередку Вінніпеґ ім. полк. О. Гасина та члени осередку СУМ, ім. гетьм. Івана Мазепи в Міннеаполісі. Пам'ятаючи кличі „Бог і Україна" та „Готуйсь" чи „Гартуйсь"! — ця молодь знаходить між собою спільну мову й може навіть часом скоріше, чим старше покоління.

Привітальне слово виголосив о. крилошанин д-р Кнап. Він підкреслив, що українська молодь хоча вихована в різних організаціях, але в історичних моментах знаходить шлях до спільної мети. Привітальне слово мало соборницько - будуючий характер і стрінулося із загальним признанням.

Пластова імпреза відбулася в залі школи при церкві св. Константина, а концерт в Українсько - американському домі в Міннеаполісі. На залі було поважне число гостей, які цікавилися виставкою пластової молоді. На столах розміщено виставку пластових видань. Це були різного роду обіжники, правильники, інструкції, виховна література та періодичні журнали. І хоча серед важких обставин, але видано біля п'ятсот примірників. Крім цього книжного відділу були ще й інші експонати, придбані чи виконані пластовою молоддю. Були збірки різних морських мушельок, рідкісних, давніх монет, альбоми з витинками різних квітів, звірят, краєвидів, а навіть цілий арсенал з ракетами, літаками, танками. Колекціонери, конструктори, винахідники — це наші пластуни-школярі, як: Човгани, Анастазієвські, Воробій, Таращук, Козак, Радієвська, Павлишини, Реймонд, Степчуки, Ґуцал, Дорощаки, Луціви, Тучапець, Єліот, Виставлено пейзажі Оксани Корсунської. Виставку цікаво було оглянути.

В програму пластової ватри входили: пісеньки, скечі, жарти. Пл. Ю. Тисовський прочитав історію Пласту, а п. Луців поділився відомостями про пластове життя на терені наших міст. Про табори в 1974 р. та про дальші пляни діяльности місцевої станиці розказав п. Степчук. Наприкінці висвітлено фільм про святкування 50-літнього ювілею Пласту на Вовчій тропі в 1962 р. У цьому сезоні Управа плянує упорядкувати пластову бібліотеку і заохочувати до читання українських книжок. В архіві є вже тепер цікавий матеріял до написання бодай короткої історії пластового життя на нашому терені.

Василь Пакуляк
прес. звітодавець

Міжокружна Виховна Конференція СУА у Детройті

У суботу 16-го березня ц.р. у приміщенні Української Вищої Школи в Детройті, відбулася Міжокружна Виховна Конференція Союзу Українок Америки. На Конференції були заступлені: Клівленд, Чикаґо й Детройт. У програму конференції входили: реєстрація, відкриття, ділова частина й виставка робіт дітей із Дитячих Світличок СУА.

У діловій частині було п'ять доповідачів. З черги виголошено доповіді: „Організація Дитячих Світличок" СУА — Олена Климишин, виховна референтка Головної Управи СУА, „Технологія у навчанні" — мґр Лада Прокоп, викладач цього предмету на університеті в Детройті; „Методи навчання у світличках" — Тетяна Назаренко, виховна референтка при Окружній Раді СУА у Детройті та учителька дошкілля (світлички для дітей, що не знають української мови) і Рідної Школи; „Метода Монтессорі" — сестра Служебниця, учителька Української Вищої Школи у Детройті і „Рідна мова основний чинник збереження ідентичности" — проф. Таня Горохович із Торонта.

Пані Климишин висвітлила нам справу організації дитячих світличок СУА. Голова Світової Ради Дошкілля мґр Ірина Пеленська доповнила про координацію праці у дошкільній ділянці, як у крайовому, так і світовому обсягу.

Доповідь мґр Лади Прокоп зілюстровано прозірками на екрані. Прелеґентка підкреслила, що недавно апарати та інші подібні посібники вважалися тільки допоміжними засобами у навчанні. Нині вони прийняті, як інтеґральна та заплянована частина навчання.

Яке відношення має ця метода до шкіл українознавства? До світличок, садків чи передшкільних кляс? Чи варто видавати поважну суму гроша на закупівлю апаратів а відтак на програми для них? — маючи лише три - чотири години навчання тижнево. Безумовно, що так! Досліди доказують, що сприймання навчання відбувається пересічно 75% зорово, 13% слухово, в 12% дотиком і смаком. Технологія облегшить навчання учителям і дітям, а в деяких дітей поширить обсяг знання. Не всі діти однаково сприймають навчання, деякі краще зорово, деякі слухово, деякі індивідуально чи групово, одні поволі, інші скоріше. Технологія у своїй різноманітності може вдоволити всі ці потреби, бо якщо дитина не сприйме знання одним способом, вона може сприйняти іншим. Для нас особлива користь з прозірок є та, що можна порівняльно невеликим коштом виробляти українські програми та їх помножувати. Одна особа, вчителька може подати програми для багатьох дітей і шкіл і тим способом вони утривалені. Добрі програми заохотять дітей до шкіл українознавства. Українські школи й передшкільні кляси повинні придбати апарати та інші посібники і заплянувати для них програму.

Методи навчання у світличках реферувала п-і Назаренко. У світличках діти вчаться працювати спільно з іншими, як також самостійно. Вони вивчають кольори, коли малюють крейдами. Діти вчаться геометрію і здобувають практику в координуванні пальців, коли витинають різні фігури і їх зліплюють разом, щоб створити якусь знану річ, або коли з глини виробляють різні звірики і тим подібне. Вони також вчаться рахувати, коли бачать числа на картці, а коло них є намальована якась річ стільки разів, як число наказує. У світличках діти вчаться співати легше, коли вони з піснею можуть виконувати рухи, які пісня наказує. Інші методи навчання пісень є показувати картки з малюнками до теми, або виробляти різні інструменти до вживання разом з піснями. Що найважливіше в навчанні у світличках це — різноманітність зайняття, для зосереджування уваги. Коли учителька зуміє здобути увагу дитини, то може навчити її багато.

Інформацію про методу Монтессорі подала сестра Служебниця Мироня. Її доповідь була фахова (вона закінчила університетські студії із тієї методи), ілюстрована показами праці дітей у тій методі на екрані. Ця метода дає дитині можливість працювати над тим, що її безпосередньо цікавить, а не слідкувати за іншими дітьми, що розвиває у дитини самостійність, здібності і дає можливість себевияву, розриває інтелект. У всіх зайняттях, грах — основна ціль це — розвивати інтелект як також і чуття дитини. Ця метода дає дитині можливість розвивати свої природні обдарування і зацікавлення.

Вступну доповідь про рідну мову, як основний чинник збереження ідентичности, мала проф. Тоня Горохович, що приїхала з Торонта. Прелеґентка говорила цікаво, підкреслила вагу знання рідної мови, та послужила своїм досвідом. Доповідь була впровадженням у панель, що в ньому брали участь делеґатки з інших осередків. Відтак відбулася дискусія і в ній брали участь головно вчителі шкіл українознавства.

Дошкільні установи з українською мовою навчання, світлички, садки і підготовчі кляси є основою релігійно-національного виховання української дитини поза родинним домом. Тому українське вчительство, батьки, організації і вся громада повинні піддержати морально і фінансово ділянку українського дошкільного виховання.

Віра Куца

35-ліття священства о. пароха Мирослава І. Мищишина

Дня 28-го квітня Нюгейвенська громада святочно відзначила 35-ліття жертвенної -священичої праці о. пароха Мирослава І. Мищишина. Ювилейне свято розпочав св. Літургією сам ювілят в присутності стемфордського єпископа Йосифа Шмондюка, понад двадцяти священиків гостей і громадян Ню Гейвену. Опісля відбувся бенкет, який привітом відкрив Йосиф Яхницький — голова святочного комітету, представивши о. Петра Федорчука — господаря бенкету. Благословлення трапези і промову виголосив преосвященний Йосиф Шмондюк, вказуючи про цьому на потребу покращання зв'язків Католицької Церкви з громадянством.

Від громади промовляли: Мирон Дмитерко по-англійськи і д-р Іван Кизик по-українськи. Привіти також виголосив о. Антін Борса, декан українсько-католицького деканату Джерзі Сиper. Письмові привіти наспіли від Патріярха Української Католицької Церкви Йосифа Сліпого, митрополита Сенишина і Єпископа Ярослава Габра і Василя Лостена. Подарунок від громади склала Ярослава Собко, як рівнож Степан Дані, голова Від. СУМА в Ню Гейвені, підкреслюючи, що о. Мищишин перебуваючи в Україні вже після большевицької займанщини не раз наражуючи своє життя, ніс пастирську службу воякам УПА. На закінчення святкування свята о. парох-ювілят склав подяку гостям і громадянству за звеличання пастирської праці.

О. М. І. Мищишин прийняв рукоположення на священика від Кир Йосифа Коциловського 1939 р. а вже 1941 р. НКВД арештувало його, звідкіля він звільнився тільки завдяки цьому фактові, що він американський громадянин. У 1946 р. о. Мищишин прибув до ЗСА як репатріянт і від цього часу служив сотрудником у Філядельфії, потім в Гемтремку, а згодом в Амстердамі. У 1950 р. зорганізував парохію у Наяґра Фоллс, а відтак в Стемфорді. У 1958 р. о. Мищишин став парохом церкви св. Николая в Елмайра Гайтс, де розвинув ширше свою діяльність душпастиря і виховника молоді. Від березня 1972 р. о. Мищишин є парохом церкви св. Михаїла в Ню Гейвені.

На маргінесі панелю на конференції СУСТА в Детройті

В днях 17-19 травня ц. р. відбулася в Детройті конференція Союзу Українських Студентських Товариств Америки.

В п'ятницю відбулася адміністративно - організаційна програма, що закінчилася товариською зустрічою.

В суботу в першій частині знову звітування й організаційні справи, що мали на меті з'ясувати стан зорганізованого студентства під сучасну пору.

Після обіду короткий панель на тему: „Молоде жіноцтво в українському суспільстві". Панелістки: Віра Андрушків — про ролю матері, Христя Лукомська — про лібералізаційні течії серед неукраїнського жіноцтва, Андріяна Мушинська — про ролю студентки і Аня Мельничук із Пітсбургу — про участь студентки в студентському й громадському житті.

Панель більше орієнтаційного характеру, не знайшов синтези для визначення ролі жінки в студентському чи загально-громадському житті.

Вечері того дня відбулася студентська забава в Українському Народному Домі при участі яких 250 осіб студентів і молодих людей у дуже не формальних одягах та при дуже голосній оркестрі.

В неділю після полудня відбувся панель на тему: Сучасний стан в Україні та акції оборони українських „дисидентів". Слово дисиденти ставлю в лапки, бо ніяк не можу зрозуміти, чому політично переслідуваних українських патріотів за оборону національних прав українського народу ставиться нарівні із людьми, що тільки вимагають деяких реформ у російській імперії, будучи в основі за її збереження. Але це окрема справа.

Учасниками панелю були: Андрій Бандера — Комітет Оборони Мороза в Торонті, Юрій Карпінський — Смолоскип, Роман Купчинський — Комітет Оборони Совєтських В'язнів з Ню Йорку і Борис Потапенко — ТУСМ. Був також заступник президента СКВУ Микола Плавюк. Модератором був Ігор Раковський.

Микола Плавюк поінформував про координаційні заходи СКВУ в акції оборони політично переслідуваних в Україні. В свому слові бесідник пояснив становище СКВУ в цій справі, намагаючись невдало оправдати концепцію аполітичности цієї загальногромадської централі. У своїх аргументах бесідник ставив громадський сектор як вирішальний у всіх наших політичних і громадських починаннях та акціях.

Роман Купчинський виясньовав, чого його комітет обороняє також не українських в'язнів, т. зн. совєтських. Не всі росіяни, на його думку, однакові, є й добрі й зичливі, є такі, що часом якесь добре слово про наших людей скажуть, то ж треба теж боронити тих добрих росіян. Російський народ, на думку Купчинського, не є ворогом України. Також серед лівих американських елементів скорше можна знайти співчуття, коли говорити про всіх переслідуваних, коли підносити момент топтання людських прав. При тому, на думку Купчинського, треба теж бути послідовним і виступати в обороні інших переслідуваних, як от навіть Анджелі Дейвіс.

Комітет Купчинського поширює свою діяльність на інші міста, вже має свої відділи поза Ню Йорком.

Юрій Карпінський твердив, що т. зв. дисиденти ведуть свої акції проти совєтського уряду легальними засобами, гарантованими сов. конституцією, то й так повинні поступати й дальше. Доказом на те, що вони користуються виключно легальними засобами є їхні писання. Треба їх читати, а не оперувати припущеннями. Вважає, що треба втримувати зв'язки з міжнародними організаціями для оборони дисидентів.

Андрій Бандера говорить про постання комітету оборони Мороза. Побиття Мороза стало товчком до зорганізування цього комітету. Комітет цей має на меті оборону українських політичних в'язнів, але публіка, головно чужа, скорше реагує, коли чує про одну людину, про одну жертву терору. Публіка не любить узагальнювання, бо це радше статистика. От 200 підписів науковців та інтелектуалістів Канади — це один із більших успіхів цього комітету. Заговорила преса, почулися голоси шляхетних людей, які не можуть мовчати, коли йде про таку справу. А дальше вдала демонстрація в Оттаві, яка мала доволі добрий відгомін. З тактичних причин комітет підкреслює гуманітарний бік справи, хоч і не занедбує політичного. Ця робота дотепер дала добрі висліди.

На найближче майбутнє заплановано пікетування совєтської амбасади продовж цілого літа.

Борис Потапенко накреслив плян праці ТУСМ-у в акції не тільки оборони політичних в'язнів, але й активізації студенства в громадському житті.

Заплановано перевидати деякі твори т. зв. самвидавної літератури, говорив Потапенко, впливати через українську зорганізовану громаду на членів легіслятури, щоб старалися змінити політику ЗСА супроти СССР, припинили торгівлю з цією імперією, аж будуть звільнені з таборів і тюрем політичні в'язні як Валентин Мороз та інші.

ТУСМ включився в акцію збірки фондів на оборону України, заявив Потапенко, бо самостійний Фонд Волі може найкраще гарантувати континуацію кожної визвольної акції без огляду на політичну коньюнктуру. ТУСМ дає форум таких очевидцям російсько-совєтського терору як Радигін. Його спомини, говорить Потапенко, мають велику вагу і є наче доказовим матеріялом проти СССР не тільки в площині топтання людських прав, але і національних.

Потапенко вважає, що маніфестація в Вашингтоні з нагоди 10-ліття відкриття пам'ятника Т. Шевченка повинна стати всенародною маніфестацією єдности української еміграції з поневоленою Батківщиною. Тому ТУСМ, заявляє Потапенко, включується в підготову цієї поїздки всеціло.

На питання, чи бойкотують Дзюбу в Україні, Карпінський і Купчинський відповідають, що на це нема ніяких доказів. Мовляв, ситуація зовсім інша. Провідну ролю грає робітництво і його виступи радше треба пояснювати соціяльними мотивами ніж політично національними.

На думку Купчинського Україна сама не визволиться, треба, щоб був розбитий революцією центр імперії, аж тоді можна говорити про відродження периферії. Це та реальна політика.

Бандера і Потапенко заступають думку, що соціяльне визволення українського народу можливе тільки через визволення національне. Своя держава знайде способи і шляхи створити найкращий соціяльний лад для свого народу.

З публіки пригадують Купчинському ролю Винниченка, що він її відограв у тому часі, коли був членом українського уряду і контактувався з москалями, коли Купчинський старався переконати всіх, що співпраця з деякими з них необхідна.

Студент Віктор Мигаль пригадує, що не треба тільки з гуманних мотивів обороняти самих інтелектуалістів, бо ж терпить селянство, робітництво, терпить увесь народ, отже треба підняти справу політичного поневолення України.

Після промови Плавюка, про практичні шляхи ведення громадської роботи, прийшло несподівано питання із публіки як прикрий докір: А де ж справа політичного закріпачення країни?

Не знаємо, чи приявним було легше від того, що в сьогоднішній ситуації повторюються часи розгубленности і терзань із часів наших визвольних змагань. Бо ж і тепер в аргументах говорилося про спільний котьолок і лилися сльози над „поневоленим російським народом".

Ясним променем були твердження, що всі соціяльні питання можуть бути розв'язані в своїй суверенній державі, а волі ніхто не піднесе нам в подарунку.

Були потім балачки і дискусії на тему думок, висловлених панелістами.

Один педагог, що уважно прислухався до панелю та вспів зібрати багато „чудацьких" думок панелістів, висловився приблизно так: Ми все були пізніми Іванами. Як на кемпусах університетів Америки й Канади стали зникати гіпі з розхристаними чупринами і в подертих штанях та перестали займатися соціялістичною дурійкою, то серед нашої студентської молоді зачинають зявлятися „пророки", що готові спасати Україну теоріями Маркса і Маркюза. Їх історія нічого не навчила. Але потішмося, заспокоював наш співрозмовник, це все короткотривале. Як прийшло так і минеться, аби тільки безслідно.

Що дай, Боже, — закінчив один ветеран двох визвольних воєн.

П. Р.

Марійка Галабурда в Австралії

До Австралії завітала з концертовим турне молода українська співачка з Бельгії Марійка Галабурда. Вже відбулося два її концерти в той час, коли пишеться цей допис, в Сідней — в Домі Української Молоді в суботу 4 травня і в Українському Народному Домі в неділю 5 травня. На концертах побувало більше 600 українців Сіднею, а також з недалекого міста Нюкастель, звідкіля поважна група приїхала спеціяльно найнятим автобусом.

Про концертове турне Марійки Галабурди українці Австралії знали з газетних вісток, у яких також були подані деякі відомості про її життя, навчання та перші самостійні кроки на сцені. Дівчині 23 роки. Народилася в Бельгії. Навчалася співу в Антверпені Бельгія та в Італії. В Бельгії учителі співу окреслювали її голос як ліричне сопрано, в Італії — як меццо-сопрано. Здається, що бельгійські учителі співу мали рацію: Марійка Галабурда має ліричне сопрано з додатками меццо-сопрано, а також із досить сильними завдатками колоратурного сопрано.

Про Марійку Галабурду й про її концертове турне в Австралії я пишу тому, що вона плянує незабаром відвідати Америку: ЗСА й Канаду, тож варто було б, щоб наші земляки в цих країнах також її почули, дали можливість їй виступати перед якомога ширшою публікою та допомогли в її рості.

Якщо до голосоведення молодої співачки можна мати б деякі завваги (нерівність у веденні тону, деяка нечіткість у закінченнях музичних фраз) то треба відзначити добрі якості в її співі: прекрасну дикцію, дуже добру музичну пам'ять, глибоке розуміння тексту пісень, теплоту й щирість, впевненість на сцені, дуже врівноважену гру (міміка, жести). Маючи ліричне сопрано, Марійка Галабурда з чуттям і щирістю чи щирою теплотою виконує найкраще ліричні пісні — і народні, й пісні клясиків та сучасних наших композиторів.

Варто відзначити, що дуже широка програма концертів у Сіднеї складалася з українських пісень. Лише вкінці (в перекладі українською мовою була виконана італійська пісня „Мамо" муз. Біксіо). Перша частина концерту, як звичайно в нас водиться, складалася з поважно-настроєвих пісень — „Дума про Нечая" (муз. Д. Січинського), „Квітка дрібная" (сл. М. Шашкевича, муз. В. Матюка), „Не співай мені сеї пісні" (сл. Л. Українки, муз. Д. Січинського та інших, переважно відомих нашому любителеві пісні творів).

У другій частині концерту переважали лірично-настроєві й веселі пісні. Почули ми „Незабутній вальс" (сл. О. Пашка, муз. А. Кос-Анатольського), „Рушничок" (сл. А. Малишка, муз. П. Майбороди), „Два кольори" (сл. Д. Павличка, муз. О. Білаша). У виконанні цих пісень молода співачка не досягає рівня М. Мінського чи Ганни Колесник, яких ми чули в Сіднеї. Але все ж виконання її добре, щире, з теплом і чуттям, а прекрасна дикція доносить до слухача кожне слово. Веселі пісні у виконанні Галабурди — приємно слухати. Маючи веселу, життєрадісну вдачу, Марійка Галабурда добре доносить до слухача народний гумор таких пісень, як „Стелися, барвінку", „Ой, піду я до млина", „Дощик", „Ой, надіну черевики", а врівноваженою грою доповнює спів, підкреслює тонко й уміло настроєво-веселі нюанси.

Акомпаньювала молодій співачці молода талановита наша сіднейська піяністка Марійка Намурен, що вже відзначилася як дуже добра акомпаньяторка на концертах М. Мінського в позаминулому році.

Відкриваючи концерт в Народному Домі голова Об'єднання Українських Громад Нового Південного Велсу Микола Свідерський відзначив, що концерт являється молодечо - соборницьким, бо Марійка Галабурда — член СУМ, а Марійка Намурен — пластунка.

Що цінне, варте спеціяльного відзначення, коли йде мова про концерти Марійки Галабурди, — це те, що, народжена на чужині, вона зуміла досконало вивчити українську мову, має великий репертуар українських пісень, бо ті, що їх вона співала в Сіднеї, — лише частина. Якщо в концертах Ганни Колесник значно переважали пісні підсовєтських композиторів, то Марійка Галабурда, віддавши належне творам підсовєтських композиторів, звернулася як до основного джерела до творів композиторів-клясиків і сучасних закордонних або відомих свого часу в Галичині (М. Лисенко, В. Матюк, А. Гнатишин, Д. Січинський, К. Стеценко).

Концерти в Австралії відбуваються під патронатом стейтових Українських Громад. Перебуває Марійка Галабурда в столичних стейтових містах, зустрічається з публікою, якій буде цікаво почути й побачити молоду співачку, народжену й виховану на чужині. Молоді ж треба побачити й почути Марійку — вона може служити прикладом того, що при любові до України, до її пісні й музики можна досконало вивчити рідну мову і при приєднанні цієї любови з співочим талантом — можна нести рідну пісню по світі.

Турне проходить під гаслом „На крилах пісні". Можна б уточнити — „На крилах рідної пісні", бо репертуар співачки — виключно український. І ще можна б уточнити — „На молодих крилах", бо закохана в рідну пісню дівчина лише вилітала до мистецьких обріїв. Треба вірити, що крила її в цьому леті зміцніють, на це є в неї багато даних.

В. Онуфрієнко

Нюйоркський губернатор Вілсон кандидуватиме на наступну каденцію

Олбані, Н.Й. — Малком Вілсон, який після резиґнації Нелсона Рокефеллера минулого грудня перебрав пост губернатора стейту Ню Йорк, заявив в минулу суботу, 1-го червня, що кандидуватиме на наступну каденцію. Тому що досі немає інших республіканських кандидатів на цей пост, номінація Вільсона Стейтовою номінаційною конвенцією, яка відбудеться 11-12 червня, майже запевнена. Повідомляючи про свою кандидатуру Вілсон також заявив, що між нюйоркськими республіканцями є так багато добрих можливих кандидатів на пост заступника губернатора, що він не хоче забирати голосу в цій справі, а залишає рішення Стейтовій номінаційній конвенції. Як відомо, Малколм Вілсон протягом 15 років занимав пост заступника губернатора, раніше 20 років служив в Стейтовій Асамблеї, а останніх п'ять і пів місяця служить на пості губернатора.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЬГА ІНДРА, членка УНС Від. ч. 94 Т-ва М. Шашкевича в Гамтрамік; померла 20 квітня 1974 на 83 р. життя. Покійна народилася в Ропедь, пов. Сянік, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1950 р. Полишила в смутку дочку Лідію з мужем Василем Колодчином, внуки Богдан і Роман, 2 правнуки Александер і Александра. Похорон відбувся 24 квітня 74 на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті.
Вічна Їй пам'ять!
Р. Татарський, секр.

МАРІЯ ПОТОЦЬКА — членка УНС, Від. ч. 67, Т-ва Зап. Січ в Сімор, Конн., померла 29 березня 74, на 84 р. життя. Нар. 1890 р. в Зах. Украні, і стала членкою УНС в 1934. Полишила в смутку 3 синів: Івана, Осипа і Василя; 4-ри доньки: Марію, Юлю, Анну і Дору; 28 внуків, 16 правнуків та дальшу родину. Похорон відбувся 1-го квітня на цвинтарі св. Петра і Павла в Дербн.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Пеп'юк, секр.

ПЕТРО БАВРОВСЬКИЙ — член УНС, Від. ч. 81 Т-ва св. Петра і Павла. Помер 19-го квітня 74 на 81 р. життя. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку доньку і 2-х внуків.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Лукіянчук, секр.

АННА ХОМИЦКА — членка УНС, Від. 146, Т-ва Івана Франка в Детройті, Міч. Нар. в 1895 р. в Украні і стала членкою УНС в 1929 р. Полишила в смутку мужа Сафронія, 2 дочки: Анну і Еленор і сина Володимира; 5 внуків і 5 правнуків, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 10 квітня 74 на цвинтар Мт. Олівет в Детройті, Міч.
Вічна Їй Пам'ять!
Г. Корбяк, секр.

ПРОКІП КАЛИНЧУК — член УНС, Від. ч. 291, Т-ва Тараса Шевченка в Клівленд. Помер 12 квітня 74. Став чл. УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину і діти. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ВОЛОДИМИР ОПРИШКО — член УНС, Від. ч. 115 Т-ва Т. Шевченка в Кентон, Огайо. Помер на 52 р. життя. Пок. нар. в 1922 р. в Бориславі, Зах. Україна, і став чл. УНС в 1972 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочок Олю, Іванку та синів Юрія, Євгена. В Україні матір Магдалину та дві сестри. Похорон відбувся 21 березня 1974 на цвинтарі Кальварі в Массілон, Огіо.
Вічна Йому Пам'ять!
Петро Бабич, секр.

КАТЕРИНА ЦЮРОПАЙЛОВИЧ — членка УНС, Від. ч. 385, Т-ва Зап. Січ в Мінеаполіс. Померла на 74 р. життя. Пок. нар. 1900 році в Куликові, Галичина, і стала членкою УНС в 1951 р. Полишила в смутку синів Ярослава з родиною, Ореста з родиною і Богдана з родиною і дочок Александру Накуляк з родиною і Дарію Воробій з родиною. Похорон відбувся 12 квітня 74 на цвинтарі Резорекшен в Мінеаполіс.
Вічна Їй Пам'ять!
Я. Карпяк, секр.

НАБОЛОТНИЙ ПЕТРО — чл. УНС, Від. ч. 153 Т-ва Л. Мишуги в Філядельфії, Па. Помер на 58 р. життя; нар. в Ходорові, Зах. Україна і став чл. УНС 1969 р. Полишив у смутку приятелів та знайомих. Похорон відбувся 17-го квітня на цвинтарі св. Марії в Факс Чейз, Філядельфія.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Від. 153

ГАРАСИМОВИЧ СОФІЯ — чл. УНС, Від. ч. 153 Т-ва Л. Мишуги в Філядельфії. Померла на 67 р. життя і стала чл. УНСоюзу в 1958 р. Полишила в смутку сина Ореста з дружиною Роксоляною, дочку Марійку з мужем Орієм Гончаренко, внуків Марка і Арету Гарасимович, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Факс Чейзі, Філядельфія.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Скіра, секр. Від.

ДМИТРО ВАСИЛЬКЕВИЧ — член УНС, Від. ч. 204 Т-ва ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку. Помер на 60 р. життя. Пок. нар. в селі Корхава пов. Підгайці, Зах. Україна, став чл. УНС в 1968 р. Полишив у смутку сина Ярослава з дружиною Емілією і 2 внуків. Похорон відбувся 2-го березня 74 на цвинтарі Циприсс Гіллс, Бруклин, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Від. ч. 204

Д-р ВОЛОДИМИР ПОМІРКО, ветер. лікар, довгл. член УНСоюзу, Від. ч. 472 Т-ва Пластовий Від. в Чикаго. Помер на 69 р. життя. Пок. нар. 1905 р. в Україні і став членом УНСоюзу в 1959 р. Полишились у смутку дружина Анна, дочки Ореста і Калина; внуки Адріяна, Марко, Тетяна; сестри: Стефанія Габа, Марія Йопек, Анна Тиндик з родинами; брати: Евстахій, Осип, Ярослав з родинами. Пластові Друзі і ціла Українська Громада. Похорон відбувся 10 квітня 1974 на цвинтарі св. о. Николая в Чикаго.
Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Кочій, секр.

ДМИТРИ ДАНИЛЕНКО — чл. УНС Від. ч. 487, Т-ва „Дніпро" в Ст. Пол, Мінн. Помер на 68 р. життя. Пок. нар. 1906 р. в Юзівці, Україна і став чл. УНС в 1952 р. Полишив у смутку дружину Валентіну і сина Михайла з родиною. Похорон відбувся 25 березня 74 р. на цвинтарі Форест Лони Меморіял Парк в Ст. Пол, Мінн.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Денисюк, секр.

МИХАЙЛО ОЛІЙНИК — чл. УНС Від. ч. 94, Т-ва М. Шашкевича в Гемтремк, Детройт. Помер на 52 р. життя. Пок. нар. 1922 р. в Надіїв, пов. Долина, Зах. Україна, і став чл. УНС в 1958 р. Полишив у смутку дружину Ольгу, дочку Лідію Лушницьку з мужем і дочкою, дочку Ярину Луків з мужем і дочкою. Сина Івана з дружиною і сином і дочку Оксану, та на Україні залишив брата Василя з дружиною і дочкою і сестрінниця. Похорон відбувся 15 квітня 74 на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті.
Вічна Йому Пам'ять!
Р. Татарський, секр.

МІЛДРЕД А. КІНЬ — член УНС Від. ч. 70 Т-ва Укр. Поступовий Клюб в Джерзі Сиіті. Померла на 79 р. ж. Покійна нар. в Пенсильвенії і стала членкою УНСоюзу в 72 р. Лишила в смутку 2 дочки Катерину і Марію і сина Ґерет; 2 сестри живуть в Пенсильвенія Стейті. Похорон відбувся на цвинтарі Гео. Ваш. Мемо. Парк в Дж. Сиіті, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Мих. Жук, секр.

АНТІН ІСКАТ — член УНС Від. ч. 54 Т-ва Укр. Січ в Ню Гейвені. Помер на 51 р. життя. Пок. нар. 1923 році в Дзюрдзів, Україна і став чл. УНС в 1964 р. Полишив у смутку дружину Катерину, сина Омеляна з дружиною Анною і дочку Тамару. Похорон відбувся 13 квітня на цвинтарі св. Лаврентія в Ню Гейвен, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Д., секр.

ПЕТРО ЄДЛІНСЬКИЙ — чл. УНСоюзу Від. ч. 245 Т-ва Зап. Січ в Трентон, Н.Дж. Помер на 91 р. життя. Пок. нар. 1883 р. в Україні і став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку три доньки: Ольгу, Марію і Жозефіну та шість внуків. Похорон відбувся 3 квітня на цвинтарі св. Тройці в Трентон, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Мартиненко, секр.

АННА ЛАВРУК — членка УНСоюзу, Від. ч. 379 Т-ва Св. Юрія в Чикаго, Ілл. Померла 11-го листопада 1973 на 26-ому році життя. Покійна народилася 28-го серпня 1947 в Німеччині, а в 1950 р. стала членкою УНСоюзу. Полишила в смутку батька Івана, матір Марію і бабцю в Чикаго та сина Лері Банковскі. Похорон відбувся 14 листопада 1973 на цвинтарі св. Адальберта в Нілес, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Мих. Семків, секр.

ІВАН МЕЛЬНИК - МЕЛЬНИЧУК — член УНСоюзу Від. ч. 324, Т-ва Мир. Помер 5-го лист. 1973 р. на 78 році життя. Народжений в селі Пядики пов. Коломия і приїхав до ЗСА 1913 р. Полишив у смутку дружину Катерину, брата Федора з родиною; ближчу і дальшу родину та багато приятелів. Похорон відбувся 9-го листопада на цвинтарі Лавн Крофт.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Від. 824

ІВАН МОСЕВИЧ — член УНС Від. ч. 457 Т-ва Культура в Ню Йорку, Н.Й. Помер на 70 році життя. Пок. нар. в селі Змірш на Сибірі, і став членом УНСоюзу в 1956 р. Полишив у смутку дружину Любу. Похорон відбувся 4 березня на цвинтарі св. Андрея в Савт Бавнд Бруку.
Вічна Йому Пам'ять!
Надія Литвиненко, секр.

ПАНАС МОРОЗОВСКІ — чл. УНСоюзу, Від. ч. 279, Т-ва Бр. св. Иосафата. Помер на 82 р. життя. Пок. нар. в нов. Рогатин, Гал. і став членом УНС 1933 р. Полишив у смутку дружину Катерину і сестру в краю Явдоху; тут двох синів: Василя і Івана і дочку Марію та 10 онук і 9 правнуків.
Вічна Йому Пам'ять!
Никола Оленчук, секр.

ЯРОСЛАВ КВАСНЮК — член УНСоюзу Від. ч. 328 Т-ва Просвіта в Клівленді. Помер на 70 р. життя. Пок. нар. в 1903 р. в Україні і став чл. УНСоюзу в 1951 р. Полишив у смутку дружину Дарію та дочку. Похорон відбувся 5-го квітня 74 на цвинтарі Бурі-ял ат Зеа офф Санта Моніка, Каліф.
Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ковч, секр.

МАРІЯ БІЛОУС — членка УНСоюзу Від. ч. 106, Т-ва св. Николая в Чикаго. Померла на 64 р. життя. Покійна нар. 1909 р. в Україні і стала членкою УНСоюзу в 1951 р. Полишила в смутку дочку Ольгу Сачик і сина Богдана з родинами та дальшу родину. Похорон відбувся 4 травня 74 на цвинтарі св. Николая в Чикаго.
Вічна Їй Пам'ять!
Упр. Бр. св. Николая Від. 106 УНС.

ІВАН СІНҐАЛЕВИЧ — член УНСоюзу Від. ч. 42 Т-ва ім. Т. Шевченка в Пассейку. Помер на 79 р. життя. Став членом УНСоюзу в 1923 р. Полишив у смутку синів Івана і Володимира. Невістки і внуки. Похорон відбувся 27 квітня на цвинтарі Жорж Вашингтон, Парамус, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Петро Головачук, секр.

СНОПЕК АННА — членка УНС Від. ч. 204 Т-ва ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку. Померла на 81 р. життя. Покійна нар. в селі Романів, пов. Бібрка, Зах. Україна і стала членкою УНСоюзу в 1937 р. Полишила в смутку дочку Катерину Штольц. Похорон відбувся на цвинтарі св. Раймонда в Бронксі, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ ДОРОСЕВИЧ — членка УНС Від. ч. 221, Бр-ва. св. Стефана в Чикаго, Ілл. Покійна померла на 67 р. життя. Народилася в селі Підгородці, пов. Стрий, і стала членкою УНСоюзу в 1951 р. Полишила в смутку доньки: Анастазію Хомяк, Наталію Мандзій і Анну Доросевич і 5 внуків. Похорон відбувся 9 травня 74 на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ЗОФІЯ ФАЛІНСЬКА — членка УНСоюзу Від. ч. 281, Т-ва Т. Шевченка в Байоні. Померла на 80 р. життя. Пок. нар. в Тернопільщині, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1943 р. Полишила в смутку сина Стенлія, 2 доньки: Марію і Анну та 2 невістки, 6 внуків та 11 правнуків. Похорон відбувся 21 квітня 74 на цвинтарі Бай Фєєв, Джерзі Сиіті.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Волошин, секр.

ТЕОДОР ВИСОЦЬКИЙ — чл. УНСоюзу Від. ч. 316, Т-ва Укр. Нар. Дім в Рочестері. Помер на 78 р. життя. Пок. нар. в Жовчові, пов. Рогатин і став членом УНСоюзу в 1920 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Івана. Похорон відбувся 15 квітня на цвинтарі в Рочестері.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЮРКО ДЕМЕДЮК — член УНСоюзу Від. ч. 461, Т-ва Івана Мазепи в Велланд. Помер на 81 р. життя. Покійний нар. в Україні. Полишив у смутку дружину, сина, доньку і 3 пасирбників. Похорон відбувся 8 лютого 74 на цвинтарі Вудлавн в Велланд.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Від. 461

АННА КОСТЕНКО — членка УНСоюзу Від. 55, Т-ва св. Михаїла в Балтимор, Мариленд. Померла на 52 р. життя. Пок. нар. в селі Стефанівка, Харківська Обл. і стала членкою УНСоюзу в 1964 році. Полишила в смутку мужа Івана, дочку Лідію з мужем та двоє внуків. Похорон відбувся 28 березня 74 в Балтиморе, МД.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Від. 55

СТЕФАНІЯ ГУБИЦКА — чл. УНСоюзу, Від. ч. 361, Т-ва Дністер в Ню Йорку. Померла на 53 р. життя. Покійна народилася 1920 в Старому Самборі, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1965 році. Полишила в смутку дочки Христю і Оленку. Стареньку маму в Україні, сестру Катрусю з родиною в Україні, сестри: Марію Нестерчук, Льоню Гошовську, Іванку Солук з родинами. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Гопе Цеметери, в Йонкерсі, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Петро Кучма, секр.

ІЛЬКО ВЕРЕЩАК — член УНСоюзу, Від. ч. 192, Т-ва Зап. Січ в Геркімер, Ню Йорк. Помер на 83 р. життя. Покійний народився в селі Городиня, пов. Новий Самбір, Україна, і став членом УНСоюзу в 1922 р. Полишив у смутку дружину Юстину, чотири дочки та двох синів, 18 внуків і 12 правнуків. Похорон відбувся 23 березня 74 на цвинтарі Укр. Правосл. Церкви в Геркімер, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ЛЕВ ЮЗЕНІВ — член УНС Від. ч. 55 Т-ва св. Михаїла в Балтіморе Мд. Помер 20-го березня 1974 на 59 р. життя. Покійний народився в Рибниках, пов. Бережани, і став членом УНСоюзу в 1949 р. Полишив у смутку брата і 3 сестри в Україні, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 28 березня 74 на цвинтарі св. Михайла в Балтіморе, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Від. ч. 55

СТЕПАН ЛИПКА — член УНСоюзу, Від. ч. 352, Т-ва Св. Арх. Михайла в Честер, Па. Помер на 84 р. життя. Покійний нар. в 1890 р. в Галичині і став членом УНСоюзу в 1934 р. Полишив у смутку сина Івана та внука Івана молодшого та брата Константина. Похорон відбувся 6 лютого 74 на цвинтарі Лавнкрофт Цеметери в Бутвил, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Від. ч. 352

НЕВЕДЮК КАТЕРИНА — членка УНСоюзу, Від. ч. 49 Т-ва Бр. св. Арх. Михаїла в Торонті. Померла на 66 році життя. Пок. народилася в Україні і стала членкою УНС в 1959 р. Полишила в смутку синів Михайла і Івана та четверо внуків. Похорон відбувся 5 березня 74 на цвинтарі Моунт Гопе в Торонті.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Від. ч. 49

МАРІЯ СОКАЛЬСЬКА — чл. УНСоюзу, Від. ч. 76, Т-ва св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж. Померла на 82 р. життя. Пок. народилася в 1892 р. в Зах. Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1926 році. Полишила в смутку доньку Анну Даєр і два внуки Тому і Роберта. Похорон відбувся на цвинтарі Евергрін в Елізабет, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Мирослав Демчук, секр.

КАРПО МОШТУК — член УНСоюзу, Від. ч. 383, Т-ва Петра і Павла в Бриджпорт, Па. Помер на 76 р. життя. Покійний народився в селі Лучниці, пов. Рогатин, Зах. Україна і став членом УНС в 1935 році. Полишив у смутку дружину Марію, дві доньки: Павліну і Катерину, сім внуків і шість правнуків. Похорон відбувся 6 квітня 74 на цвинтарі св. Петра і Павла в Кінґ оф Пруссія, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Йосиф Хома, секр.

БОРДУН ВАСИЛЬ — член УНСоюзу, Від. ч. 427, Т-ва ім. Івана Франка в Ст. Кетаринс, Онт. Помер на 51 році життя. Пок. народився в Снятині, Івано - Франківської Обл., і став чл. УНСоюзу в 1954 р. Полишив у смутку дружину Анну - Галину, синів Богдана з родиною в Судбурах і Данила в Торонті, сестру Катерину в Україні та дальшу родину в Канаді. Похорон відбувся 18 березня 74 на цвинтарі Вікторія Лавн Цеметери в Ст. Кетаринс, Онт.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Яків, секр.

ГРИГОРИЙ ЗАХАРИНЧУК — член УНСоюзу, Від. ч. 218, Т-ва св. Михаїла в Байон, Н.Дж. Помер на 79 р. життя. Покійний народився в селі Губин, пов. Бучач, Зах. Україна і став членом УНСоюзу в 1925 р. Полишив у смутку дружину Катерину, 2 дочки: Єлєни і Розмарія і 2 сини Василя і Івана і 10 внуків. Похорон відбувся 17 січня 74 на цвинтарі Арлінгтон Меморіял в Корни, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Анна Бойко

АТАНАС МОРОЗОВСЬКИЙ — член УНСоюзу, Від. ч. 279, Т-ва св. Иосафата. Помер на 82 році життя. Покійний народився в селі Клишівка, пов. Рогатин, і став членом УНСоюзу в 1922 р. Полишив у смутку дружину Катерину і в краю сестру Явдоху; два сини: Василя і Івана і дочку Марію та 10 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 4 квітня на цвинтарі Мт. Олів Занервілле, О.
Никола Оленчук

ТЕОДОР КУРПІТА — член УНСоюзу, Від. ч. 221, Б-ва св. Стефана в Чикаго, Ілл. Помер на 61 р. життя. Покійний народився в селі Мерезівці, пов. Жовчів, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу в 1949 р. Полишив у смутку дружину Євгенію. Похорон відбувся 3 квітня 74 на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.
Вічна Йому Пам'ять!
Тарас Шпікула, секр.

Д-р ВОЛОДИМИР ПОМІРКО — довголітний член УНСоюзу, Від. ч. 221 Бр. св. Стефана в Чикаго, Ілл. Помер на 69 р. життя. Покійний народився в селі Княжий Міст, пов. Судова Вишня, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу в 1951 році. Полишив у смутку дружину Анну, дві доньки: Оресту Телецьку і Калину та троє внуків. Похорон відбувся 10 квітня 74 на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ФЕВРОНІЯ ЧОРНИЙ — членка УНСоюзу, Від. ч. 261 Т-ва Україна в Вілліямставн, Н. Дж. Померла на 86 р. життя. Покійна народилася в селі Криве, Скалат, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1935 році. Полишила в смутку брата і цілу родину, та двох братів в Україні. Похорон відбувся з церкви св. Михаїла на парафіяльний цвинтар у Шенандо, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Петро Аркотин, секр.

АНДРІЙ СТЕЦКО — член УНСоюзу, Від. ч. 179, Б-ва св. Володимира в Ст. Люїс, Мо. Помер на 59 році життя. Покійний народився в селі Довге, пов. Дрогобич, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу в 1950 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Богдана та дочку Анну з зятем та внучком. Похорон відбувся 9 березня 74 на цвинтарі Резурекшен в Ст. Люїс, Мо.
Вічна Йому Пам'ять!
Стефанишин, секр.

АННА МАЛАФІЙ — членка УНСоюзу, Від. ч. 200 Т-ва Вільна Україна в Озоне Парку, Ню Йорк. Померла на 82 році життя. Покійна народилася в селі Долиняни, повіт Рогатин, і стала членкою УНСоюзу в 1941 році. Полишила в смутку мужа Семка, дітей: Катерина, Марія, Никола, Іван та Павліна, а також 11 внуків і 20 правнуків і ближчу та дальшу родину. Похорон відбувся 21 березня 1974 на цвинтарі св. Івана, Міддле Вілляже, Н.Й. в Озоне Парк, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Іван Пригода, секр.

Успіхи нашої молоді

Марія Гамуляк в обороні правди...

Марію Гамуляк, дочку Євгенії і Миколи Гамуляків, студентку третього року Вестерн Оксфорд коледжу в Огайо, відзначено за її винятткові успіхи в науці. І так її вибрано з-поміж 6-ох студентів університетів і коледжів ЗСА в почесні члени (на рр. 1973/1974) „Хто є хто" (Гу іс гу).

На Вестерн Оксфорд коледжі вона студіює предмет світової історії, здобуваючи з кожним роком признання за її здібність, пильність і поведінку. Впоряд з навчанням вона цікавиться історією і культурою українського народу. Доказом цього є факт, що коли вона ще вчилася у Дівочій Академії ім. Люрду в Клівленді і там на годині світової історії висвітлювано советський фільм оснований на фальшивій пропаґанді, зокрема коли йдеться про українські визвольні змагання і мілітарну окупацію України большевиками, висловила тоді свої застереження про академічний аспект цього... навчального фільму. За намовою учительки вона приготовила окрему лекцію, прочитавши 45-хвилинний виклад про Україну, її культуру та історію, зупинившись на визвольній боротьбі українського народу проти Москви аж до часів Роман Шухевича, Головного Командира УПА. Цей же самий виклад вона пізніше повторила перед учителями і членами шкільного історичного Клюбу, документуючи свою лекцію мапами України, знімками, поодинокими виданнями і науковими книгами. За це вона отримала від Академії офіційне письмо з признанням, зокрема від учительки світової історії Марії М. Гилл.

Марія Гамуляк народилася 17 жовтня 1953 р. у Франції у місті Ліон (мати її українка — уродженка Франції). Навесні 1954 р. вони прибули до Клівленду, де змалечку батьки включили її в зорганізоване українське життя. І так вона закінчила Школу Українознавства, Т-ва „Рідна Школа" з відзначенням, потім була секретаркою при Булаві, а сьогодні належить до Осередку СУМА ім. Богдана Хмельницького в Клівленді. Марія безустанно стежить за різними новинками в американській пресі, чи за поданими фактами в книжках, які не цілковито точно, а то й неправильно інформують про історію України її культуру, і зразу спростовує фальшиві дані, довівши обґрунтованими матеріялами.

Щобільше плянування Марії Гамуляк на майбутнє — це студії українїстики в Гарвадському університеті.

Марія Гамуляк

Відбувся Шостий З'їзд...

(*Закінчення зі стор. 1-ої*)

пода Бога з проханням допомогти Об'єднанню і Сестрицтвам виконувати їхні тяжкі завдання.

Владика Митрополит Мстислав і Владика Єпископ Константин прислали З'їздові письмові побажання.

З'їзд відмітив п'яту річницю смерти бл. п. Людмили Івченко-Коваленко, основоположниці і першої голови Об'єднання, визначної письменниці і громадської діячки, яка словом і ділом намагалася і других закликала впоїти молодому поколінню любов до церкви і до України, щоб „нашому роду не було переводу".

Перебіг З'їзду вказував на дбайливу підготову, виконану організаторами. Звіти, дискусії, і рішення були переведені в дружньому і діловому тоні. Навіть найбільше контроверсійні пропозиції прийняті були делеґатками одноголосно.

З'їзд почався молебнем, що його в інтенції Сестрицтв служив о. протопресвітер Артемій Селепина. Опісля на першу сесію З'їзду склалися привіти, звіти комісій, звіти уступаючої Управи, дискусія, і уділення абсолюторії До почесної президії З'їзду покликано Владику Архиєпископа Марка, о. протопресвітера А. Селепину, о. протопресвітера І. Данилевича о. прот. П. Фалька, д-р Наталію Пазуняк і Віру Драч. До ділової президії З'їзду вибрано Галину Петренко, пані-матку Ольгу Антохів, Валентину Пахолюк, і Катерину Філіпович.

Голова Об'єднання пані-матка Олександра Селепина у своєму звіті описала успіхи і труднощі Управи у виконуванні постанов попереднього З'їзду, більшу і меншу співпрацю Сестрицтв і зроблений поступ. Особливо замітним вивився зі звіту поступ у підготуванні до видання Енциклопедії для Молоді „Україна" англійською мовою, яка має бути готова на 1976-ий рік. Далі пані Голова підкреслила ролю Об'єднання у вихованні української молоді, на що склалося оплачення побуту на таборі православної дитини, фінансова допомога українській школі в Німеччині, дарунок 1,000 долярів на побудову нової школи при Церкві-Пам'ятнику, Стипендійний Фонд ім. Лесі Івченко і поширення рідного мистецтва Ансамблем Бандуристок ім. Лесі Українки.

Надійним був також фінансовий звіт, який показав, що за два і пів року звітового часу Об'єднання майже подвоїло свій балянс. Замітнішим заробітковим відтинком діяльности Об'єднання було в тому часі видання книжок („Україна — Енциклопедія для Молоді", „Тиха Вода" Л. Івченко, „Ірс оф Горрорс" англійською мовою, і т. д.).

Від Консисторії УПЦеркви слово до З'їзду промовив о. протопресвітер Артемій Селепина. Він оцінив делеґаток як чесних членів Церкви і матерів-християнок, які, зрозумівши час, який тепер заіснував в світі, коли на грань боротьби стає добро проти зла, виконали свій великий обов'язок, який наложив на них Господь Бог, і, поставивши його вище всього, прибули на З'їзд.

Опікун Об'єднання о. протопресвітер Степан Біляк пригадав З'їздові що неслід замикати очі на недоліки. Він звернув увагу на послаблення прив'язання до церкви, до громади, і до всього українського, особливо серед молоді, але висловив радість, що існує така прекрасна організація, як Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, яка запобігає цьому послабленню і приналежність до якої повинна дати кожній членкині почуття благородної гордости і сили, бо вона може сказати: „Я не сама! Сотки і тисячі боряться за ті самі ідеали, що і я!".

До З'їзду також промовляли о. протопресвітер І. Данилевич, вітаючи від деканату Ню Йорк — Ню Джерзі, о. прот. П. Фалько, заступник настоятеля Церкви-Пам'ятника і співредактор „Українського Православного Слова", проф. Василь Завітневич від Науково-Богословського Інституту, зазначуючи, що Об'єднання й Інститут йдуть спільним „Хрещатиком" і що власне жіноцтво встояло проти наступу антихриста на душу людини; і проф. Юрій Бобровський, інспектор парафіяльних шкіл. Професор Бобровський висловив задоволення, що 6-ий З'їзд ОУПС виявився найбільше виховно-педагогічним і закликав до співпраці між Об'єднанням і Шкільною Радою у справі виховання нового покоління, а особливо у справі вишколення нових учительських кадрів для наших шкіл.

Перша сесія закінчилася панахидами на могилах бл. п. Людмили Івченко-Коваленевич Щуровської. Служив нко і бл. п. Платоніди Россі-Владика Марко в сослуженні отців Селепина, Фалька і Шпаченка. Були присутні всі учасники З'їзду.

У пообідній сесії цікаву доповідь про діяльність Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, членом якої є ОУПС, виголосила д-р Наталія Пазуняк, представниця СФУЖО. Вона з'ясувала, що першим завданням СФУЖО є зв'язок між існуючими жіночими організаціями і гуртками і спонука організувати українське жіноцтво розсіяне по всіх країнах вільного світу. Пані доктор закінчила свою доповідь закликом до спільної дії у змаганнях до великої спільної мети, для добра України і на користь української справи у світі.

Слідували звіти з діяльности клітинних Сестрицтв, які виявили, посилену працю „обличчям до загалу" — особливо з допомогою писанок, продажу печива, тощо.

З'їзд приділив велику увагу вшануванні заслужених сестриць і громадських діячок. Після відповідної зміни статуту на Почесних Членів Управи вибрано Віру Драч і Марію Світ. На Почесних Членів Об'єднання з правом голосу на З'їзді вибрано п. Марію Попівну, п. Олександру Підошву і Марію Перчишин. На Почесних Членів Об'єднання з правом дорадчого голосу вибрано заслужених громадських діячок Ізидору Борисову і Ганну Шерей.

В ухвалах З'їзд одобрив плян видання Енциклопедії для молоді „Україна" — англійською мовою і плян встановлення пам'ятника на символічній могилі жертв голоду при Церкві — Пам'ятнику. Далі ухвалено посилити культурно-освітню і харитативну працю. З'їзд також висловив протест проти масових арештів в Україні, проти тортур заарештованих українських патріотів і проти поновного нищення церков в Україні. Далі З'їзд висловив вдячність уступаючій голові пані-матці Олександрі Селепині за її жертвенну тринадцятилітню діяльність на чолових становищах Об'єднання. Уступаючій Управі уділено абсолюторію з признанням.

На пропозицію Номінаційної Комісії, очолюваної Галиною Галій, з невеликими змінами і додатками, зробленими під час номінацій, одноголосно вибрано таку Головну Управу: Почесні Члени Управи Віра Драч і Марія Світ, голова Об'єднання Галина Петренко, екзекутивна заступниця голови — Галина Степаненко, заступниці — Марія Клепачівська, пані-матка Ольга Антохів, пані-матка Олена Біляк, Анна Малюк, і Олександра Зриньовська, секретарі — Марія Остапенко і Валентина Пахолюк, англомовна секретарка і культурно-освітній референт Ольга Криволап скарбник — Марія Сидоренко, фінансовий референт — Галина Галій, організаційний референт — Ангелина Худа, референт зовнішніх зв'язків — Валентина Кузьмич, референт видавництва — пані-матка Олександра Селепина, харитативний референт — Галина Біровець, вільні члени — Тетяна Дзівак і Надія Мірчук. Контрольна Комісія: Борислава Скорупська, Любов Шевченко, Софія Сущик і Варвара Зотовська. Присягу новобраної Управи прийняв о протопресвітер Артемій Селепина того ж вечора в Церкві-Пам'ятнику.

Перший день З'їзду закінчено бенкетом, на який склалася урочиста вечеря і концертова частина. На бенкеті були присутні всі учасники З'їзду з Владикою Марком на чолі, як також віцепрезидент УНР в екзилі Микола Степаненко і багато місцевих і позамісцевих гостей. Вечерю приготовило Сестрицтво Св. Покрови, а про прикрашення залі подбали члени Управи Об'єднання.

Концертову частину бенкету присвячено в першу чергу світлій пам'яті Людмили Івченко-Коваленко. Її співробітниця Віра Драч говорила про життя і творчість покійної основоположниці і голови Об'єднання. Панна Леся Трипупенко, стипендистка Фонду ім. Людмили Івченко і репрезентантка Українського „Православного Слова" на Балю Преси, де вона здобула титул королеви, прочитала розділ твору Людмили Івченко: „Віта нова".

Відома співачка і почесний член Об'єднання Ганна Шерей виконала пісні: „Айстри", „Не співайте мені тої пісні", „Нагадай, бандуро", і „Київ, місто моє". Акомпаньювала Калина Андрієнко.

Бандуристка Ніна Ґаліон виконала під бандуру „Думу про турецьку навалу" і пісні „Ой, іззійду я на могилу" а „Перепілочка", у власній обрібці.

Голосними оплесками дякували присутні Ансамблеві Бандуристок ім. Лесі Українки, який є під протекторатом Головної Управи Об'єднання. Ансамбль виконав пісні: „Сон", „Лебеді материнства", „Ой, ти знав", і, на додаток, „Ой, у вишневому садочку".

Під час бенкету новообрана голова Г. Петренко дякувала організаторам за успішне переведення З'їзду.

На другий день Управа і делеґатки взяли участь у Службі Божій і у панахиді по Головному Отаманові Симонові Петлюрі і по загиблих борцях за волю України. Після обіду новообрана Управа закінчила З'їзд нарадою.

У наслідку живучости, яку Об'єднання Українських Православних Сестрицтв виявило на З'їзді, передбачається багатонадійна майбутність Об'єднання. Зміна географічного осідку голови Управи і її штабу до столиці ЗСА хоч може і ускладнить комунікацію з фактичним осередком в С. Баунд Бруку, та всеж вона поширює засяг Об'єднання, як на нові сили, так і на зовнішні зв'язки, а це для розвитку Об'єднання віщує тільки добро.

Я. П.

20-РІЧЧЯ ГЕРОЇНЬ КАРАҐАНДИ В СИРАКЮЗАХ

Сиракюзи, Н.И. — У 20-річчя смерти своїх патронок 500 Героїнь Караґанди вшанує 34-ий курінь Уладу Пластових Юначок в Сиракюзах їх святочною програмою, що відбудеться в неділю, 9-го червня о год. 6-ій по полудні в церковній залі. Запрошується до участи все українське громадянство і, зокрема, молодь.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ТРАДИЦІЇ ПРИ ЦЕРКВІ ЧЕСНОГО ХРЕСТА В АСТОРІЇ, Н. И.

Писанка для Їх Блаженства

В місяці квітні і травні 1974 р., переведено збірку на „ПИСАНКУ" для Блаженнішого Патріярха Кир Иосифа І, на терені Асторії, Н. И.

Список жертводавців:

по дол. 300.00 — проф. ГУМЕНЮК МИХАЙЛО і ВАРВАРА;
по дол. 100.00 — Подольський Севастіян і Марія;
по дол. 50.00 — Воднарчук Корнель, Гаврилюк Б. і О., Гробельський Ст. і Н., Дзядів І. і М., Родина Драбик М., Кострибa Т. і А., Лехіцький М. і К., Маркуш И.;
по дол. 30.00 — Демків І. і М., Костів С., Фенчин М.;
по дол. 25.00 — Воднар Т. і Е., Вітюк І. і А., Гумовський І. і М., Гумовський Л., Забужний С., Ковалівський С. і А., Чолій Меланія;
по дол. 20.00 — Бочневич А., Бурик П. і А., Доляк Вол. і Р., Дусанівський Я., Кунцьо М. і З., Мотовілчак М., Мельниченко І. і М., Мулик А., Наконечний В., Наум В. і С., Оленський А., Парохоняк Іванна, Шпинда П.;
по дол. 15.00 — Воробець Т., Гальма В.;
по дол. 10.00 — Василенюк Ю., Вовчук І., Волчук Д., Гречило Е., Гуда Ст., Луцик Ів., Матвіїв Т., Патріяк П., Пахульський В., Симчич М., Фтомин М., Якимів В., Н. Н.;
по дол. 5.00 — Герлях И. і М., Загнійний С., Захарук Е.;
по дол. 2.0 — Дмитерко М.

Найщиріша подяка всім Жертводавцям за їхню щедрість і признання всім, що причинилися до успішного переведення збірки.

Повна сума збірки у висоті дол. 1,502.00 та оригінальні збіркові листи були переслані на адресу Їх Блаженства до Риму в дні 18-го травня 1974 року.

Їх Блаженство в листі до Комітету з дня 24-го травня 1974 р. потвердив відбір грошей та уділив всім Жертводавцям Архиєрейського Благословення.

За Управу Комітету:
Михайло Лехіцький, скарбник

ПОДЯКА

Сподобилося Всевишньому покликати до Себе в коротких відступах часу, моїх Найдорожчих, Невіджалуваних Рідних —

МУЖА

о. ЮРІЯ ГНАТИШАКА

(помер дня 12-го липня 1973)

СИНА

ОРЕСТА ГНАТИШАКА

(помер 18-го вересня 1973)

ДОЧКУ

СОФІЮ ЛІЩИНСЬКУ

(згинула трагічно дня 13-го червня 1973), разом зі своїм СИНОМ

ЮРІЄМ

Цією дорогою висловлюю якнайщирішу подяку Владиці Кир Иосифові Шмондюкові, всім Високопреподобним Отцям Сусідам із близьких та дальших парохій, за численну участь у похоронах, відправлення Заупокійних Богослужб та повні співчуття проповіді.

Також щире спасибі Хористам, що брали участь в похоронних відправах.

Зокрема глибоко зворушили мене та всю рідню, приявність на жалобних обрядах, змістовні промови та вислови співчуття колишніх Учнів Української Гімназії у Зальцбурзі, Австрія, Пластових Виховників та Представників Громадських Організацій.

Щира вдяка Членам Клюбів Жінок та Чоловіків при Парохії Святого Івана Хрестителя у Піттсфілді та всім Парохіянам за запопадливу опіку й піддержку в хвилинах горя, а зокрема за проготовлення прийняття для присутніх на похоронах гостей, за влаштування величавої тризни, за квіти, пожертви і Служби Божі.

Незабутньою останеться для мене уважливість Сусідів та Знайомих, що ділили зі мною й облегшували моє горе від найперших його хвилин.

Неможливо мені навіть виявити словами щирої й правдивої вдячности усім Рідним, Близьким, Знайомим, як теж численним Парохіянам колишніх парохій мого бл. п. Мужа, що не жаліючи труду далекої нераз дороги, прибували на похорони, складали пожертви на Служби Божі й громадські цілі, приносили й присилали квіти.

Всім Вам хай Добрий Господь винагородить сторицею, а моя постійна вдячність та молитви за Вас будуть супроводити Вас на кожному кроці Вашого життя!

Дружина, мати й бабуня — ОЛЬГА з Рідньою

СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ім. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

у глибокій жалобі перебуваючи, повідомляє своє Членство і своїх Прихильників та все Громадянство, що в неділю, 26-го травня 1974 р. помер нагло в Чикаґо, член-фундатор Інституту і співфундатор його видань,

бл. п.

Д-Р ЯРОСЛАВ КОКОРУДЗ

лікар, культурний і громадський діяч, ентузіяст і знавець музики та надзвичайних чеснот людина.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Схиляючи наші голови над свіжою могилою, незабутнього нашого, Дорогого і Близького нам душею Співосновника Інституту, висловлюємо Його Матері і Дружині та всій ближчій і дальшій Родині наше сердечне співчуття.

ДИРЕКЦІЯ ІНСТИТУТУ

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВІДДІЛ ІЛЛІНОЙ

ділиться сумною вісткою, що в неділю, 26-го травня 1974 року, на 55-му році життя, нагло і несподівано відійшов у Вічність

бл. п.

Д-Р ЯРОСЛАВ Т. КОКОРУДЗ

бувший член Виділу Управи і активний член Товариства, великий громадський та церковний діяч, наш Друг і Приятель.

Висловлюємо глибоке співчуття для Вельмишановної Дружини, ближчої і дальшої Родини.

Хай Американська Земля заступить Йому рідну!

УПРАВА УЛТПА — ВІДДІЛ ІЛЛІНОЙ

У Савт Бавнд Бруку посвячено місце для нової школи

Урочистість копання землі під будову нової української школи в Бавнд Бруку. На знімці: школяр Михайло Крета копає землю в місці, де буде нова школа. Біля нього голова Комітету свята, Іларіон Хейлик. З другого боку Владика Митрополит Мстислав.

У Савт Баунд Бруку, в День Матері, 12-го травня ц.р., після Служби Божої, зібрані радісно вирушили через місток на новонабуту частину Осередку, де стояв прикрашений вишитими рушниками польовий престіл.

Тут Владика Митрополит Мстислав очолив молебень у намірені нової школи. Cослужили йому о. протопресв. Артем Селепина, о. протопресв. Федот Шпаченко, о. протоієрей Михайло Землянченко, о. ієрей Франко Істочин, і о. диякон Михайло Петляк. Це вперше співали школярі під дириґентурою о. протоієрея Йосипа Крети.

Перед молебнем Владика Митрополит Мстислав пояснив присутнім значення цього дня. Він сказав:

„. . . Господь нас обдарував цією новою землею, яка дає нам можливість передбачувати цілий ряд будов, які заповнюватимуть змістом цей осередок нашої церкви. Між іншим ми вважаємо нашим найпершим обов'язком поставити школу. Частину роботи вже переведено. Архітект Жуковський опрацював плян, Будівельний Комітет передбачив цілий ряд конечних заходів для того, щоб приспішити цю будову. Також і Консисторія зі свого боку, ухвалюючи бюджет на 1974-ий р. відповідно збільшила на розбудову свій кредит. Очевидно з кожним роком все більше й більше завдань і обов'язків мусить наша церква виконувати. Вона навіть мусить допомагати біднішим своїм церквам, от як у Південній Америці. Через те, на таку спеціяльну ціль, як будова школи, треба зробити зокрема велике зусилля. Треба зусилля передусім усіх тих, що мешкають тут, в околиці нашого осередку, нашої Церкви-Пам'ятника, зокрема батьків, які найбільше відчувають потребу цієї школи. І чимало батьків доказали це не тільки словом, але й своєю щедрою пожертвою. Отже розпочнімо це діло молитвою. . ."

Хор школярів звеличав молебень милозвучним співом. Саме на День Матері серця матерів сповнилися радістю, почувши як звучить хвала Господеві з грудей їхніх власних, вірних Богові і Україні, дітей. На закінчення молебня учитель Олексій Шевченко відзначив, яким скарбом для майбутнього є ця молодь, яка вміє по-українськи не тільки читати й писати, але й величати Господа Бога.

Після молебня зібрана громада подалася на поле, де хоругвами зазначений був великий прямокутник, — місце, на якому буде стояти нова школа. Владика Митрополит посвятив місце, покропивши його свяченою водою, а тоді сам узявши лопату розпочав урочистість зрушення землі.

За Владикою приступили до лопати голова Консисторії і Будівельного Комітету о. протопресв. А. Селепина, отці Шпаченко, Крета, Землянченко, і Істочин, голова Батьківського Комітету Олег Павловський, а далі представники і представниці Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Сестрицтва св. Покрови, Братства св. Андрія, Ансамблю Бандуристок ім. Лесі Українки, і Хору Церкви - Пам'ятника, а потім діти й інші.

Кожний, що брався за лопату, передавав у руки голови Комітету Свята Іларіона Хейлика свою пожертву на побудову школи. Владика Мстислав, кількакратний жертводавець при всяких попередніх нагодах, знову мав приготовлену сотку долярів. Сестрицтво св. Покрови, пожертвувавши 10,000 долярів давніше, зобов'язалося пожертвувати ще тисячу. Ансамбль Бандуристок доповнив свою пожертву до 450 дол. Найбільшу цього дня пожертву в сумі 500 дол. склали Дуся і Михайло Сергієві, члени Батьківського комітету і прикладні прихожани Церкви - Пам'ятника. Разом зрушення землі принесло майже 3,000 дол. готівкою і зобов'язаннями. Вкінці копали землю ще й ті, що перед святом склали свої пожертви. Вдоволення на обличчях учасників були доказами, що перший видимий крок у процесі побудови школи зроблено.

Опісля присутні зійшлися у залі Осередку на перекуску. Тут школа виконала скромну програму на відзначення Дня Матері. Кухонні обов'язки виконували раз на зміну батьки. На стіні залі пишався плян нової школи, і присутні зацікавлено його оглядали.

Яка ж це буде школа? Буде це модерна будова з десятьма клясами, з великою кімнатою для гуртових зайнять, з директорською і учительською канцеляріями, — все це на одному рівні, а на піддашшю приміщення для сторожа. В стіні школи буде вмурована бронзова плита зі списком тих жертводавців, які склали 500 дол. або більше на побудову школи. Хто пожертвує 5,000 дол., того прізвище на бронзовій плитці буде приміщене в клясі, щоб та кляса навіки зберегла спомин про свого добродія.

Я. П.

ТВОРЧІСТЬ ПІД КАРАУЛОМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зує, з мого погляду, на національно - політичну напругу, загострення боротьби двох протиставних сил: української національної ідеї і московсько - большевицького великодержавства.

В кожному розділі, а то й уступі доповіді В. Щербицького, який накреслював завдання, вимагається різними словами посилення наступаючої боротьби проти проявів націоналізму. Московському намісникові ввижається, що „українські націоналістичні організації за кордоном почали активно встановлювати контакти з сіоністами і маоїстами. Буржуазно - націоналістична пропаганда тепер чимраз частіше виступає під гаслами так званого „націонал - комунізму". А „зграї" буржуазних націоналістів, сіоністів, маоїстів, ревізіоністів усіх мастей змикаються на сильній платформі антирадянщини" („Радянська Україна", 14 травня 1974).

„Налякана гава, кажуть, кожного куща боїться". Національний клімат в Україні є такий, що В. Щербицькому ввижається дорога П. Шелеста, тому він страхується ворогами зі зовні, лякає знать, щоб вона не вгрузала в національний ґрунт, а посилила боротьбу. В Україні люди знають ціну тому пустомельству про зовнішніх ворогів, і читаючи оцінять словами народної приказки: „Балакала покійниця до самої смерти — та все чорти батька зна що".

Накреслюючи завдання для зібраної знаті на Україні, В. Щербицький завдав їм прочуханки за те, що не впоруються зі завданнями, які ставить перед ними Москва в боротьбі з націоналізмом.

Ключове питання в ідеологічній роботі, твердив В. Щербицький, є кадри. А вони часто грішать проти партійних критеріїв, збиваються з генерального шляху під впливом оточення, пройнятого національною ідеєю, націоналізмом. Тому то „ЦК Компартії України рішуче засудив факти відходу від партійних критеріїв у наукових дослідженнях і вжив відповідних заходів для виправлення помилок". Як стверджено в доповіді, ті „помилки" давні і полягали в тому, що науковці у своїх працях, а суспільство — знавці різних щаблів і ділянок в практичній роботі „ідеалізували старовину, відходили від клясових позицій". Гріхи чималі і як виглядає, на них грішить і дворянство — сторожа імперська на Україні.

Пленум виробив багато всяких заходів для партійних організацій для посилення ними боротьби з силами української національної ідеї. Але всі вони не допоможуть В. Щербицькому і партії комуністичній (філіялові імперської КПСС) оборонити вчорашній день від сил, об'єднаних національною ідеєю. Україна думає свою думу — національно-державну.

Одна людина доброї волі...

Українське Інформаційне Бюро в Детройті закликало людей доброї волі стати амбасадорами й поширювати правду про Україну при допомозі брошурки „Україна — забута нація". Ми з Оленою Салій рішили влаштувати такий роз'яснювальний вечір при нагоді виставки писанок в бібліотеці містечка Мансі, Інд., в місцевості, в якій я єдина українка.

Олена Салій приготовлялася до цього довший час, писала писанки, в яких вона правжній мистець, бо зробити виставку ми дістали запрошення ще рік тому, при нагоді показу українських вишивок і кераміки. Нас зустріли в бібліотеці, як давніх вишивок і кераміки.Нас зустріно.Була репортерка з „Мансі Стар" пані Ненсі Милярд і фотограф. Пані Салій розказала про Україну, її минуле і змагання до волі, а зокрема зупинилася на українських великодніх звичаях й писанні писанок. Відтак задемонструвала писання писанок і пояснювала їх символіку. Біля тридцяти готових писанок приміщено зручно на тлі декоративних вишиваних серветок та з відповідними друкованими поясненнями. Виставка була відкрита від 27 березня до 22 квітня. В газеті „Мансі Стар" з дня 7 квітня ц. р. на першій сторінці появилася велика стаття про цей вечір, разом із знімками, а виставку оглянули багато осіб. Пані Олені належиться сердечна подяка за великий вклад праці й за труд, що їхала аж з далекого Форт Вейн спеціяльно тільки тому, щоб розповісти чужинцям про нашу Батьківщину, спомин якої вона носить глибоко в серці, а любов до неї вщеплює своїм гарним дітям. Богато може зробити одна людина доброї волі.

Очевидно, брошурку дістала й репортерка і головна бібліотекарка та інші.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 10

Є. і В. Дунаєвські	$20.00	Д. Ласевич, Бруклин	2.00
В. Катрич, Фріголд	18.00	В. Лисий, Детройт	2.00
О. Головко, Стетен Айленд	12.50	І. Ліщак, Янґставн	2.00
Ісая Юсип, Дженнінґс	8.00	д-р О. Марітчак, Детройт	2.00
О. Бусько, Парма	7.00	А. Маркович, Пассейк	2.00
М. Дзядик, Вірджінія Біч	7.00	М. Мельникович, Тускон	2.00
Я. Кравчук, Парма	7.00	В. Мисак, Ню Йорк	2.00
П. Савка, Сомерсет	7.00	М. Москаль, Спрінґ Веллі	2.00
д-р Р.П. Смик, Кол Сіти	7.00	В. Новицький, Віллимантик	2.00
В. Стечак, Елкінс Парк	7.00	Г. Осипів, Інґлвуд	2.00
д-р С. Чесниковський, Шехтіковк	7.00	М. Патроник, Гейзелкрест	2.00
Т. Кіцьо, Чикаґо	5.00	О. Полатайко, Піттсбурґ	2.00
Т. Корецький, Деніслсон	5.00	В. Прокопик, Янґставн	2.00
д-р М. Логаза, Сиракюз	5.00	І. Проць, Лондон	2.00
Д. Ґалонзка, Рослиндейл	4.00	М. Ребрик, Торонто	2.00
І. Олійник, Батт	4.00	М. Ржепецька, Ню Йорк	2.00
А. Зохнюк, Вудгейвен	3.00	А. Рудук, Трой	2.00
Ю. Москалюк, Філядельфія	3.00	А. Рутецький, Пенсоукен	2.00
д-р С. Тимків, Салісбури	3.00	Т. Сахрин, Торонто	2.00
В. Угринчук, Нюарк	3.00	А. Сидоряк, Віенна	2.00
В. Фіцик, Вілбкагам	3.00	Р. Сідуляк, Окаля	2.00
А. Цап, Бруклин	3.00	Ю. Сусь, Вудсайд	2.00
Т. Школяр, Ірвінґтон	3.00	П. Терпляк, Амстердам	2.00
Р. Чміль, Чикаґо	2.20	І. Труш, Вест Істон	2.00
М. Бадран, Вассар	2.00	С. Фурманюк, Чикаґо	2.00
Я. Базюк, Детройт	2.00	А. Шафран, Кліфтон	2.00
І. Баланецький, Фленклін Парк	2.00	М. Шевчук, Ст. Петерсбурґ	2.00
Р. Беґей, Сіеттл	2.00	Т. Шестак, Піттсбурґ	2.00
З. Бервицька, Бруклин	2.00	П. Швец, Елкгарт	2.00
В. Білий, Н. Массапіква	2.00	І. Кобзей, Ст. Джозеф	1.50
С. Блажків, Торонто	2.00	І. Притоцка, Чикаґо	1.20
П. Бойчук, Бріджпорт	2.00	З. Н. Богач, Ґренд Рапідс	1.00
В. Божик, Вирбенк	2.00	Ю. Зінчин, Рочестер	1.00
М. Бучак, Скенектеді	2.00	С. Коваль, Ґарфілд	1.00
І. Ващук, Дірборн	2.00	І. Колода, Парма	1.00
І. Верещак, Геркімер	2.00	М. Лозинський, Бостон	1.00
М. Галица, Вотер Форд	2.00	С. Маліхівський, Флашінґ	1.00
В. Гамкало, Віндсор	2.00	І. Приймак, Ню Йорк	1.00
И. Ганипсяк, Боффало	2.00	о. П. Сагайдачний, Ірвінґтон	1.00
А. Гивель, Бруклин	2.00	М. Сосяк, Йонкерс	1.00
Ю. Гнат, Ірвінґтон	2.00	інж. В. Яворський, Нюарк	1.00
В. Грон, Ню Бранcвик	2.00	Д. Садівничий, Клівленд	0.50
С. Гусар, Торонто	2.00		
П. Ґелетій, Бервік	2.00		
С. Генеґа, Юніон	2.00		
д-р В. П. Ґерент, Вест Гартфорд	2.00		
С. Глют, Кліфтон	2.00		
Я. Дацків, Бруклин	2.00		
І. Демчук, Форест Гіллс	2.00		
В. Дідошак, Рочестер	2.00		
Д. Дмитрів, Бруклин	2.00		
И. Дячишин, Ляпін	2.00		
Я. Загора, Нюарк	2.00		
Т. Залеський, Трентон	2.00		
І. Ковалькевич, Голіок	2.00		
д-р О. Коропей, Повтакет	2.00		
А. Кулинич, Йонкерс	2.00		
А. Курило, Бруклин	2.00		

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ТАРЗАН, Ч. 7126. ВБИТІ СЛОНІ

THERE, COMMISSIONER CRISP, THE ELEPHANTS!..
WHAT A TERRIBLE, TERRIBLE WASTE... ALL THAT DEAD TONNAGE FOR A FEW POUNDS OF IVORY!
LAST WEEK IT WAS ZEBRA- BEFORE THAT LEOPARD...
...ALL BECAUSE OF GREED AND AVARICE... THE SUM OF MONEY THESE POACHERS REALIZE IS INFINITESIMAL COMPARED TO THE MARKET PRICE!
WORSE, PETER, IS THAT, LIKE SO MANY OF THE PRECIOUS THINGS IN LIFE- ABUSE MEANS EXTINCTION!!

Ось, комішенере Крисп, ті слоні!..

Що за страшна, страшна трата... Всі ці вбиті тварини — задля кількох фунтів слоневої кости!

Минулого тижня вбивали зебр... Тиждень раніше — леопардів...

... І все через пожадливість... Суми, що їх одержать ці браконьєри, такі незначні, в порівнянні з цінами на ринках світу!

Ще гірше, Петре, є те, що як і з іншими вартісними речами життя, зловживання може допровадити до вимирання!!